

SLOVENSKI

vestnik

Izdajatelj, lastnik in založnik: Dr. Franc Petek, Velikovec. — Uredništvo in uprava: Celovec-Klagenfurt, Gasometergasse 10, telefon 56-24. Glavni urednik: Rado Janežič, odgovorni urednik: Lovro Potočnik. — Tiska: Založniška in tiskarska družba z o. j. Drava, Celovec-Borovlje. — Dopolni naj se pošiljajo na naslov: Celovec-Klagenfurt 2, Postfach 124.

Letnik XIV.

Celovec, petek, 7. avgust 1959

Štev. 32 (899)

Srečanje Vzhoda in Zahoda na najvišji ravni

Konferenca zunanjih ministrov štirih vellesil in obeh nemških držav tudi v svojem drugem delu ni privedla do konkretnih sporazumov med Vzhodom in Zahodom. Sicer so bila stališča z obeh strani temeljito oblikovana ter so se pokazale tudi posamezne stične točke, vendar so se pojavile vsaj trenutno nepremostljive ovire ravno v tistih vprašanjih, katerim je bila ženevska konferenca v prvi vrsti namenjena: vprašanju Nemčije in posebej še vprašanju Berlina.

Ravno v trenutku, ko so v Ženevi razpravljali o tem, kako bi pred svetovno javnostjo opravičili predčasno prekinitev razgovorov, pa je bilo objavljeno, da je ameriški predsednik Eisenhower povabil predsednika sovjetske vlade Hruščeva na drugi obisk v Ameriko in da je na drugi obisk prejel tudi povabilo, da obišče Sovjetsko zvezo. Čeprav ta medsebojna povabilost v bistvu ne pomenijo nobenega presenečenja, saj se je o njih govorilo že od vsega začetka bivanja ameriškega podpredsednika Nixona v Sovjetski zvezi, vendar v trenutnem položaju pomenijo bistven korak naprej. To še toliko bolj, ker je obstajala nevarnost, da pride po neuspešnem zaključku v Ženevi do ponovnega zastoja v izmenjavi misli med Vzhodom in Zahodom, kar bi lahko zelo slabo vplivalo na nadaljnji razvoj v svetu.

Ta nevarnost je bila zdaj odstranjena in so zato tudi na konferenci zunanjih ministrov našli rešitev v tem, da razgovore ne ukinejo, marveč samo odgodijo na poznejši čas. Trenutno je taka rešitev gotovo najboljša, ker je pričakovati, da bodo medsebojni obiski Hruščeva in Eisenhowerja v marsičem razjasnili obojestranske poglede in tako ustvarili nove možnosti za nadaljnja konkretna pogajanja.

Srečanje obeh vodilnih državnikov bo torej velikega pomena tudi v pogledu na razprava vprašanja svetovne politike. Kljub temu pa se na Zahodu že zdaj pojavljajo razni glasovi nezadovoljstva, ki prihajajo zlasti iz Bonna, kjer v krogih zahodnonemške vlade očitno niso navdušeni, da bi prišlo do kakršnega koli zblizanja med Zahodom in Vzhodom. Sploh se zahodnonemški vladni krogi trudijo, da bi še pred srečanjem Hruščeva in Eisenhowerja dosegli sestanek zahodnih sil na najvišji ravni, kjer naj bi zahodne sile čim bolj uradno potrdile sedanje stališče v nemškem in berlinskem vprašanju in tako bonnski vladi dale oporo v njenem trmastem vztrajanju na stališčih, ki so praktično že doslej bila največ-

ja ovira na poti k sporazumu. Mnogo bolj optimistično pa gledajo na srečanje v nemških socialdemokratskih vrstah, kjer pravilno vidijo v medsebojnih obiskih nove možnosti za zmanjšanje napetosti v svetu, kar bi nujno olajšalo tudi razgovore o nemškem vprašanju.

Podrobnosti o obisku Hruščeva v Ameriki odnosno Eisenhowerja v Sovjetski zvezi

trenutno še niso določene, pač pa je bilo objavljeno, da bo Hruščev odpotoval v Ameriko meseca septembra, dočim je Eisenhower na tiskovni konferenci izrazil upanje, da bo Sovjetsko zvezo obiskal še pred 22. decembrom letos. Še prej — konec avgusta — pa bo ameriški predsednik odpotoval v Evropo, kjer se bo sestal s šefi vlad zahodnih držav.

Koroški velesejem odprt

V navzočnosti velikega števila predstavnikov političnega, kulturnega in gospodarskega življenja dežele in države ter zastopnikov iz sosednjih držav je bil včeraj v Celovcu slovesno odprt letošnji Koroški velesejem, ki je hkrati Avstrijski lesni sejem. Med častnimi gosti so bili kot predstavniki zvezne vlade vicekancler dr. Pittermann, minister za trgovino in obnovo dr. Bock, notranji minister Afritsch, minister za kmetijstvo ing. Hartmann, obrambni minister Graf in državni tajnik Eidegger, poleg njih pa številni državni poslanci. Koroško so zastopali deželni glavar Wedenig s člani deželne vlade, predsednik deželnega zbora Sereinig z deželnimi poslanci, predstavniki zbornic, uradov, oblasti in ustanov, župani številnih občin Koroške ter zastopniki verskih skupin.

Med predstavniki sosednjih držav so bili generalni konzul Trampuž in konzul Pendžić od generalnega konzulata FLRJ v Celovcu, tajnik jugoslovanskega veleposlaništva na

Dunaju Polkič, predsednik Hrvatske trgovinske zbornice Marič in podpredsednik Trgovinske zbornice LR Slovenije Kušar. Italijo so zastopali konzul Manca di Villahermosa, župan Trsta dr. Franzil, župan Vidma Centazzo in predsednik zbornice za industrijo in trgovino dr. Caidossi. Med predstavniki Zahodne Nemčije sta bila svetnik veleposlaništva dr. Schloss v zastopstvu veleposlanika ter konzul Jäkel, češkoslovaško pa je zastopal trgovinski ataše Bureš.

Za predsednikom Koroškega velesejma Novakom je najprej spregovoril celovski župan Ausserwinkler, ki je poudaril nagli razvoj največje gospodarske prireditve na Koroškem, katere ni velikega pomena le za Celovec, marveč v enaki meri tudi za vso deželo. Deželni glavar Wedenig je v svojem govoru naglasil, da je Koroški velesejem zrcalo koroškega gospodarstva. Vendar pa imamo na Koroškem še vedno gospodarsko zaostala področja in je deželni

„Mir in prijateljstvo“

Pod tem geslom je mladina iz vseh delov sveta skozi deset dni praznovala na Dunaju svoj VII. svetovni festival, ki je kljub raznim protifakcijam prav dobro uspel in pokazal, da mladi ljudje ne glede na jezik, narodnost in barvo kože hrepene po svetu, v katerem ne bo več vojnih spopadov, marveč bo med narodi zavladovalo prijateljstvo in sporazumevanje, ki je hkrati najboljša jamstvo za mir. Na tiskovni konferenci, ki jo je priredilo vodstvo festivala, je bilo povedano, da je na festivalu sodelovalo nad 18.000 mladih ljudi iz 111 držav sveta, prireditve pa se je udeležilo 700.000 gledalcev in poslušalcev.

Čeprav je pretežni del avstrijskega tiska na izrecno povelje festivala popolnoma zamolčal in je prišlo zlasti na Dunaju do vsestranske protipropagande, ki je deloma zavzemala civilizirane in kulturne države nevredne oblike, so Dunajčani v velikih množicah prisostvovali raznim prireditvam, na katerih je nastopala mladina iz najrazličnejših predelov sveta. Vsekakor so tisti, ki so svojo svobodo in demokracijo demonstirali s tem, da so skušali motiti ali celo preprečiti veliko srečanje mladine, doživeli splošen poraz, kajti svetovni festival mladine in študentov na Dunaju je ponovno dokazal, da mlada generacija kljub neštetim oviram smelo koraka po poti, ki vodi do prijateljskega sožitja in medsebojnega razumevanja med narodi in državami sveta. Zato je festival na Dunaju v polni meri opravičil geslo: Mir in prijateljstvo, ki so ga v desetih dneh manifestirali v vseh jezikih sveta.

Kaj se skriva v ozadju?

Dopisnik velikega ameriškega lista „New York Times“ je pred nedavnim poročal o vprašanju Južne Tirolske in se pri tem povzpel celo do tega, da je položaj na Južnem Tirolskem primerjal s Ciprom, kjer se je pred desetimi leti razplamtela državljanska vojna, ki je zahtevala številne človeške žrtve. V svojem dopisu pravi, da obstoja očitna možnost, da na osporovanem področju pride do uporabe sile, če Italija in Avstrija ne bi rešili vprašanja Južne Tirolske. Zlasti svari pred akcijami s strani nekega tajnega gibanja na Tirolskem, ki jih skupina več sto „mladih prenapetežev“ ba je pripravila za letošnjo jesen.

Omenjeni dopis vsebuje tudi poziv Ameriki, naj kot „pošten posredovalec“ skuša pomagati pri reševanju spora med Avstrijo in Italijo, dokler so še izgledi za konstruktivno diplomatsko akcijo, kajti „na Cipru smo čakali, da je bilo prepozno, zdaj pa poteka ura na Južnem Tirolskem“. Dopisnik „New York Times“ se celo boji, da bo kmalu posegla v spor tudi Sovjetska zveza.

Dejstvo, da prihaja ta akcija Amerike ravno v času, ko so v vprašanju Južne Tirolske na dnevnem redu konkretni ukrepi za izboljšanje položaja, je nedvomno zelo sumljivo in postavlja vprašanje: Kaj se dejansko skriva v ozadju? Če poleg tega še upoštevamo, da je prišlo prejšnji teden v nekaterih južnotirolskih krajih do razširitve letakov s podpisom „Delovna skupnost nacionalnih mladinskih zvez Avstrije“, v katerih se Južni Tirolci pozivajo, naj odpovedo avstrijsko-italijansko pogodbo o Južni Tirolski, Avstrija pa naj napove Italiji trgovinski in tujskoprometni bojkot, potem se res vsiljuje mnenje, da so na delu sile, ki bi hotele kovati kapital na račun živega ljudstva in zlasti na račun mirnih odnosov med dvema državama. Vprašanje je le, v koliko je to v korist Južnim Tirolcem.

Afriške države skupno branijo svoje interese

Tako imenovani črni kontinent, ki je delno še vedno predmet brezmejnega izkoriščanja s strani tujih kolonialistov, se iz dneva v dan bolj prebujajo in postaja važen faktor tudi na pozornici svetovne politike. Celo vrsta afriških dežel je vzela svojo usodo v lastne roke in zdaj pomaga tudi ostalim narodom Afrike, da bi se osvobodili tujega gospodstva.

Razumljivo povzroča ta razvoj hude skrbi kolonialističnim krogom in državam, ki le še s pomočjo krutega nasilja branijo svoje zadnje pozicije na ozemlju Afrike. Posebno zaskrbljena je Francija, ki se ji ponovno obeta neprijetna razprava o Alžiru pred Generalno skupščino OZN, poleg tega pa so afriške države, ki imajo lastno zastopstvo v Organizaciji Združenih narodov, napovedale, da bodo svetovnemu forumu predložile tudi vprašanje francoskih atomskih poskusov v Sahari. Poleg tozadevnih protestov posameznih afriških držav je prišlo do skupnega protesta devetih neodvis-

nih afriških držav tudi na nedavnem zasedanju Gospodarsko-socialnega sveta OZN (ECOSOC), kjer je bilo v deklaraciji afriških držav poudarjeno, da Sahara ne predstavlja nenaseljenega območja, zato „ne moremo s prekrizanimi rokami čakati, da bo radioaktivni prah padal na območja, ki so ob naših mejah“.

Trenutno pa zaseda v Monrovi (Liberija) konferenca devetih afriških držav — Združena arabska republika, Sudan, Tunizija, Gana, Gvineja, Liberija, Etiopija, Libija in Maroko — ki prav tako razpravlja o vprašanju Alžira in francoskih atomskih poskusov v Sahari. V alžirskem vprašanju gre poleg tega, da bi ta problem spravili pred OZN, tudi za priznanje začasne alžirske vlade ter za podporo alžirskemu narodno-osvobodilnemu gibanju. Na konferenci sodeluje okoli 40 delegatov, med katerimi je tudi večje število ministrov in namestnikov ministrov, kar daje sestanku neodvisnih afriških dežel še večji poudarek.

glavar naslovil na predstavnike zvezne vlade prošnjo, da bi država ravno tem pokrajinam nudila posebno pomoč. Končno je spregovoril minister za trgovino dr. Bock, ki je izrazil veselje, da se je Koroški velesejem z velikim uspehom razvil v strokovno razstavo lesa, ki je posebnega gospodarskega pomena tako za Koroško kakor za vso Avstrijo. Poudaril je, da bo Avstrija kot dežela gozdnarstva igrala posebno vlogo tudi v sedanjem razvoju, ko se evropske države trudijo za čim bolj tesno gospodarsko povezavo.

Po slavnostni otvoritvi so si gostje ogledali razstavo, ki bo odprta do 16. avgusta. Letos sodeluje na Koroškem velesejmu 1123 razstavljalcev in so poleg koroških in avstrijskih podjetij zastopane še Judoslavijske (število jugoslovanskih razstavljalcev se je povečalo na 176), Zahodna Nemčija (38), Italija (8), Švica, Nizozemska, Švedska in Belgija. Letošnje vstopnine pa so naslednje: Dnevna vstopnica za odrasle 9 šil. in za otroke 3 šilinge; prav tako 3 šil. (za otroke 1 šil.) znaša večerna vstopnica v zabavni park; stalna vstopnica, ki velja za šestkratni obisk razstavišča, pa stane 20 šilingov.

Evropa izpodriva Ameriko na svetovnem tržišču

„Amerika mora pričeti sodelovati z zapadno Evropo in zapustiti položaj države, ki deli podporo ter pristati na dejansko sodelovanje,“ je pred nedavnim naglasil francoski glavni pobudnik skupnega evropskega tržišča Jean Monnet, ko je bil vprašan za mnenje o bodočem razvoju odnosov med zapadno Evropo in Združenimi državami Amerike.

Gospodarstveniki in državniki ZDA postajajo zaskrbljeni nad konkurenco zapadnoevropske industrije, ki vedno bolj izpodriva ameriško blago na tujih tržiščih in v Ameriki sami. Ta zaskrbljenost je tem večja sprito zaenkrat uspešnega poizkusa oslavitve Evropske gospodarske skupnosti po eni in zaradi razmeroma naglo napredujočih pogajanj za ustanovitev Malega območja svobodnega trgovanja, ki ga pripravlja Anglija skupno z Dansko, Norveško,

Mnenje drugih:

Koroški deželni zbor je desetega julija sprejel manjšinski šolski zakon... Slovenci na Koroškem se s takim zakonom nikakor ne morejo strinjati, saj praktično predstavlja zanje zakonodajno dejanje v procesu razdiranja dosedanjega dvojezičnega šolstva. Koroški Slovenci so ob državni pogodbi v letu 1955 upravičeno pričakovali, da bo uredba o dvojezičnem šolanju, ki je bila sprejeta leta 1945, predstavljala podlago za nadaljnjo zakonodajo v zvezi z izvedbo člena 7 o manjšinski zaščiti. Znano pa je, da se Avstrija ni ozirala na potrebe manjšine, marveč na zahteve nemških nacionalistov. Organizirani nemški nacionalisti so s svojim delovanjem in z grožnjami s štrajkom dosegli znani odlok z dne 22. septembra 1958, s katerim je bila obvezna dvojezična šola dejansko odpravljena. Znano je tudi, v kakšnih okoliščinah so morali celo slovenski starši odjavljati otroke od slovenskega pouka. 19. marca letos je bil sprejet zvezni manjšinski šolski zakon, ki je takšno stanje in prakso uzakonil. Z najnovejšim deželnim zakonom pa so bili izpolnjeni formalni pogoji za izvajanje zveznega zakona že v šolskem letu 1959-60. Tudi pri sprejemanju deželnega zakona ni manjšine, ki jo zakon neposredno zadeva, nihče vprašal za mnenje.

V sedanjih razmerah ni mogoče pričakovati, da bi prijavljanje otrok za dvojezični pouk potekalo v kaj drugačnih okoliščinah, kakor je to bilo v lanskim nacionalističnim kampanji za odjavljanje. Razlika je le v tem, da je izhodiščni položaj za slovensko manjšino še neugodnejši, saj je z novo zakonsko ureditvijo dvojezični pouk postal izjema in ne več pravilo in morajo zdaj slovenski starši to izjemno pravico posebej uveljaviti. Da ne govorimo še o poraznem učinku, ki ga je na javno mnenje in zavest prebivalstva moralo imeti dejstvo, da je vsa lanska akcija nemških nacionalističnih nasprotnikov dvojezičnega šolstva in slovenske manjšine medtem dobila moralno in pravno sankcijo z zveznim in deželnim zakonom.

Slovenska manjšina na Koroškem je izpostavljena gospodarskemu in političnemu pritisku nemške večine, ki svoj privilegirani položaj brezobzirno izkorišča... Tudi novi deželni zakon ne vsebuje ničesar, kar bi zjamčilo zares svobodno odločanje staršev pri vpisu otrok v šolo. Na ta način prijavljanje in pravica staršev slej ko prej nista v skladu z zaščito manjšine, ki ji je po državni pogodbi zjamčen svobodni in nemoten razvoj, zaradi česar so tudi prepovedane organizacije, ki bi manjšino ovirale pri njenem razvoju. Brez posebnih pogojev je v državni pogodbi tudi zjamčena pravica do pouka v materinščini, ne pa da morajo starši svoje otroke prijavljati in nato računati z različnimi negativnimi družbenimi posledicami. Kakšnim načinom zaščite je to, če slovensko manjšino cepijo na posameznike, ki morajo svoje zjamčene pravice šele pismeno zahtevati?

Koroški deželni zbor, ki je ta zakon sprejel z glasovi ljudske in socialistične stranke, je celo mnenja, da je bil nasproti manjšini zelo širokogruden in da je s tem konec nepotrebnega spora okoli šolskega vprašanja. Volkeszeitung, glasilo ljudske stranke, se hvali, da je Avstrija s tem zakonom v evropskem duhu rešila vprašanje zaščite manjšine! Kakšne vrste je ta „širokogrudnost“ in kaj se manjšini v resnici obeta, pa kaže govorjenje in pisanje koroških neonacistov. Koroška „svobodnjaška“ stranka namerča meni, da je Avstrija „pretirano širokogrudna“ do „izginjajoče manjšine“ in napoveduje, da na Koroškem tudi po sprejetju tega zakona ne bo miru. Ta grožnja pač jasno kaže, kdo bo tisti, ki ne bo miroval, in kaj nemški šovinizem zahteva za „mir“ na Koroškem...

„Naši razgledi“, 25. 7. 1959, Ljubljana

Švedsko, Avstrijo, Švico in Portugalsko po drugi strani. Tako med predstavniki te sedmorice kakor tudi predstavniki EGS se vedno spet poudarja, da ti skupnosti ena drugo ne bosta odbijali, temveč iskali in ustvarjali pogoje, da se zapadna Evropa združi v enotno urejen gospodarski prostor. Kaj drugega zapadni Evropi v tej fazi gospodarskih stremeljenj v Evropi in v svetlu splah tudi ne preostaja. Države zapadne Evrope so v svojem gospodarskem razvoju dosegle raven, ko niso več tako potrebne gospodarske pomoči kakor pa obsežnih tržišč za višje svoje industrije. S tem pa je postalo aktualno tudi vprašanje ureditve odnosov o gospodarskem sodelovanju z drugimi mednarodnimi gospodarskimi silami in združenji.

Monnet, vprašan za svoje mnenje, je glede ureditve teh odnosov dejal, da evropskim državam ameriška gospodarska pomoč ne bo več potrebna. **Evropske države se bodo morale dogovoriti z Ameriko glede podeljevanja pomoči nerazvitim deželam.** Nastopil je čas, ko je treba določiti, v kakšni meri evropske države lahko prispevajo k skupni pomoči za nerazvite dežele. Amerika in Evropa stojita pred potrebo nove ureditve svojih odnosov. Prenehal je dosednji odnos med tistimi, ki daje pomoč in drugim, ki jo prejema.

Glede sodelovanja Evrope pri skupni pomoči nerazvitim deželam je Monnet posebej naglasil, da kupujejo evropske države v nerazvitih deželah več blaga, kakor ga kupujejo ZDA. Države zapadne Evrope, ki se združujejo v skupno tržišče, in ZDA v politiki nasproti nerazvitim državam ne smejo nastopati ločeno, temveč skupno. Ne-

razvitim deželam bi bilo treba pomagati tako, da se najprej ustalijo cene izvoznega blaga in določijo količine izvoza surovin iz teh dežel.

Zaradi ugodnega razvoja evropske industrije je jasno, da ta čedalje bolj konkurrira ameriški. Glede odnosov med ameriški podjetji in EGS je Monnet dejal, da bodo ameriška podjetja, ki želijo ustanoviti svoje obrate v deželah EGS, uživala iste ugodnosti, kakor podjetja teh držav, ki ustanavljajo svoje obrate v drugi državi, članici EGS.

Monnet ne misli, da se morata EGS in sedmorica izven EGS, ki se sedaj združuje v Malo območje svobodnega trgovanja, medseboj odbijati. Tudi Anglija bo po njegovem mnenju uvidela, da bo njeno sodelovanje z EGS koristno njenemu gospodarstvu. Nastopil bo čas, ko bodo države zapadne Evrope tvorile gospodarsko enoto.

Medtem pa so v ZDA pričele prevladovati sile, ki zahtevajo znižanje pomoči nerazvitim državam. Potrebo znižanja opirajo predvsem na trditve, da taka gospodarska pomoč lahko spravi ZDA ob nadaljnja tržišča. Pri tem posebej poudarjajo, da je prav ameriška pomoč spravila na noge evropsko industrijo, ki sedaj ogroža ameriško. Ko so pred kratkim v senatu glasovali o Eisenhowerjevem proračunu pomoči tujini, je bil prvotni proračunski znesek 4 milijard dolarjev skrčen za 10 %. Pri tem so bili znatno skrčeni zneski za vojaško pomoč. Najbolj občutno je bila skrčena pomoč državam na Srednjem in Daljnem vzhodu ter afriškim in južnoameriškim državam, kjer pa je gospodarska in socialna zaostalost največja.

Uspešni razvoj jugoslovanskega gospodarstva

V zadnjih številkah našega lista smo kratko nakazali uspešni razvoj gospodarstva, ki se v sosedni Jugoslaviji kaže zlasti zadnja leta, ko prinašajo prve sadove tudi investicije, vložene na raznih področjih. Kako hiter je ta razvoj, nazorno prikazujejo tudi razne gospodarske prireditve in razstave, ki so deloma tudi mednarodnega značaja in mnogo prispevajo k vzpostavitvi sodelovanja jugoslovanskih podjetij s podjetji v raznih drugih državah.

Poleg velikih republiških razstav, med katerimi so najbolj znane beograjski in zagrebški velesejem ter prireditve Gospodarskega razstavišča v Ljubljani, so v večjih krajih letno tudi številne krajevne prireditve, ki imajo nekatere že storočje. Tako je bil prejšnji petek v Mariboru slovesno odprt

XVI. Mariborski teden

ki spada med najbolj udomačene in priljubljene krajevne gospodarske prireditve. Letos so prireditelji posvetili vse skrbi vseobsežnim prizadevanjem za izboljšanje življenjskega in družbenega standarda, zato so prireditvi dali geslo „Človek-družina-komuna“. Tako so na Mariborskem tednu prikazane najbolj smotrne možnosti ureditve vseh tistih storitev, ki najbolj neposredno vplivajo na življenjsko raven, na primer smotrna ureditev stanovanj, kopalnic, kuhinj, možnosti organizacije družbene prehrane, samopostrežne trgovine, zdravstveno varstvo, zaščita in vzgoja otrok, pošolsko izobraževanje, sodobno oblačenje z modno revijo itd. Poudarek pa je dan važnosti gozdov v življenju človeka in v vseh panogah gospodarstva. Poleg tega je prirejen tudi zabavni del in so na dnevnem redu številne kulturne in športne prireditve. Letos je Mariborski teden deloma tudi že v novi zgradbi, ki jo bodo v prihodnjih letih še dogradili in bo pomembna prireditev razpolagala tudi z ustreznimi prostori.

Istega dne je bil odprt tudi

IX. Gorenjski sejem

v Kranju, ki se je že dobro uveljavil kot najbolj pomembna gospodarska prireditev Gorenjske. Hkrati pa je Gorenjski sejem tudi specializirana prireditev, posvečena v prvi vrsti tujskemu prometu in turizmu, saj je na Gorenjskem ravno turizem najbolj po-

membna panoga gospodarstva. Namen letošnjega Gorenjskega sejma je v glavnem v tem, da posreduje domačim in inozemskim obiskovalcem pogled v organizacijo turizma v Sloveniji in jim poleg že znanih turističnih krajev približa tudi vrsto takih, ki imajo vse pogoje, da se razvijejo v pomembna turistična središča. Ni pa to edina vsebina sejma, poleg tega razstavlja tudi mnoga podjetja in gospodarske organizacije, ki na sejmu tudi prodajajo svoje izdelke, predvsem take, ki služijo široki potrošnji.

Približno v enem mesecu pa se bodo odprla vrata na

50. Mednarodni jesenski velesejem v Zagrebu

kjer bo letos sodelovalo okoli 5000 razstavljalcev iz 30 dežel Evrope, Amerike, Azije in Afrike. Velesejem bo trajal od 5. do 20. septembra in bodo imeli razstavljalci, ki bodo razstavili svoje mednarodni izmenjavi namenjene proizvode, na razpolago blizu 465.000 kvadratnih metrov razstavnega prostora. Največji razstavi v Zagrebu bosta priredili Amerika in Sovjetska zveza, poleg njih pa pripravljajo večje kolektivne razstave tudi Avstrija, Italija, Zahodna Nemčija, Poljska, Češkoslovaška, Madžarska in druge dežele. Domača podjetja bodo razstavila zlasti proizvode, ki so namenjeni široki potrošnji, koristna novost letošnjega zagrebskega velesejma pa bo paviljon turizma, ki bo obsegal 1600 m² in bo v njem prikazan celotni turizem Jugoslavije.

V teh dneh je eden velikih podjetij jugoslovanske industrije slavil pomemben praznik, namreč

90. letnico železarske industrije na Jesenicah

ki ima danes 7000 zaposlenih in je do zadnjega veljala za največje jeklarsko podjetje v državi. Jeseniška železarna je v času svojega obstoja proizvedla 2.100.000 ton surovega železa, načrt za nadaljnji razvoj proizvodnje pa predvideva, da bo podjetje v desetih letih proizvedlo letno 150.000 ton surovega železa ter 400.000 ton jekla. V jubilejnih dneh so na Jesenicah organizirali vrsto praznov in raznih prireditev, odprte pa so bile tudi razstave ter tehnični muzej, ki prikazuje dolgoletno tradicijo železarstva v Sloveniji.

PO ŠIRNEM SVETU

Varšava. — Ameriški podpredsednik Nixon je po svojem obisku v Sovjetski zvezi obiskal Poljsko, kjer so mu zlasti v Varšavi priredili izredno prisrčen sprejem, da je sam izjavil, da kaj takega še nikdar ni doživel. Po ameriških poročilih se je sprejema na varšavskih ulicah udeležilo najmanj 250.000 ljudi.

Ženeva. — Med tremi zahodnimi vele-silami in Zahodno Nemčijo je bila podpisana nova pogodba, s katero so urejena razna vprašanja v zvezi z bivanjem ameriških, angleških in francoskih oboroženih sil na nemškem ozemlju. Tozadevna pogajanja so trajala več let in je znano, da je že svoječasno povzročala velike težave vprašanje, kdo bo plačeval visoke stroške za vzdrževanje tujih čet v Nemčiji. V novi pogodbi so zahodne sile v veliki meri upoštevale želje in zahteve Nemcev.

Pariz. — Predsednik francoske republike De Gaulle bo še pred pričetkom razprave o Alžiru v Glavni skupščini OZN obiskal Alžir, kjer se hoče na licu mesta prepričati o političnem in vojaškem položaju. Alžirska razprava v OZN pa se bo na zahtevo afriških in azijskih dežel pričela predvidoma konec septembra.

Dunaj. — Notranje ministrstvo je objavilo, da avstrijski državljani odslej ne potrebujejo več vize za potovanje v Grčijo. Potovanja so možna z uradno osebno izkaznico ali pa s polnim listom, katerega veljavnost ni potekla prej kot pred petimi leti.

Brazzaville. — Gibanje proti tujim kolonialistom se je ponovno razživel tudi v francoskem Kongu, kjer je prišlo že do več neredov in je bilo več ljudi pobitih, precejšnje število pa ranjenih. Oblasti so proglasile izredno stanje.

Skopje. — 2. avgusta je prebivalstvo LR Makedonije praznovalo 15-letnico ustanovitve samostojne republike Makedonije in so bile v ta namen prirejene številne proslave z raznimi kulturnimi, športnimi in drugimi manifestacijami ter tekmovanji. Istega dne je bil v Skopju slovesno odprt IX. skopski sejem, ki pomeni gospodarsko manifestacijo 15-letnih gospodarskih uspehov te republike.

Tunis. — Na otvoritveni seji vseafriške konference študentov je predsednik Bur-giba poudaril, da je glavna tema konference afriška enotnost v neodvisnosti. Izrazil je prepričanje, da bo ta sestanek ugodno vplival na osvobodilno gibanje, ki zajema vse afriške dežele in da bo enotnost Afrike uresničena v etapah, vzporedno z odstranjevanjem ovir, ki ločijo dežele tega kontinenta.

Beograd. — V Jugoslaviji je na oddihu 5 francoskih državljanov, ki so svojočasno darovali kostni mozeg za jugoslovanske atomske znanstvenike, ko so se le-ti zdravili v pariški bolnišnici „Curie“. Med svojim bivanjem v Jugoslaviji so vzpostavili prisrčne stike s prebivalstvom in so izjavili, da bodo prihodnje leto gotovo spet prišli na obisk.

Hirošima. — Danes bo v Hirošimi zaključena peta svetovna konferenca proti atomski in vodikovi bombi, kjer so sodelovali zastopniki iz vseh delov sveta. Mnogi državniki so konferenci poslali tudi pozdravna pisma in želeli obilo uspehov pri delu, s katerim prispevajo k skupnim naporom vseh miroljubnih sil v boju za mir.

Dornbirn. — V zvezni deželi Vorarlberg bodo 18. oktobra volili novi deželni zbor in je bil v ta namen spremenjen tudi volilni zakon. Pri tem se je spet pokazalo, kako ÖVP z vsemi silami skuša obdržati oblast, kjer si jo je pridobila v zadnjih letih. Proti glasovom vseh ostalih strank je namreč odklonila, da bi — kakor pri državnoborskih volitvah — pri razdelitvi mandatorov upoštevali tudi tako imenovane preostale glasove.

Rio de Janeiro. — Predsednik Brazilije Kubiček je za novega zunanjega ministra imenoval Horacija Laferja.

Deklaracija otrokovih pravic

Besedilo načrta deklaracije, sprejetega na 15. zasedanju Komisije za človekove pravice 15. aprila 1959

Ker so Združeni narodi v Ustanovni listini ponovno dokazali svoje zaupanje v temeljne človekove pravice in v dostojanstvo in vrednost človekove osebnosti in obenem izrazili svojo odločnost, da podpirajo prost razvoj socialnega napredka in življenjske ravni;

ker so Združeni narodi v Splošni deklaraciji človekovih pravic proglasili, da veljajo vse pravice in svoboščine iz te deklaracije za vsakogar ne glede na plemensko pripadnost, barvo, spol, jezik, vero, politično ali drugo prepričanje, narodno ali socialno pripadnost, premoženje, rojstvo ali kakršno koli drugo okoliščino;

ker otrok potrebuje posebno varstvo, vključno posebno zakonsko zaščito zaradi svoje fizične in duševne nezrelosti;

ker je bila potreba po takem osebnem varstvu izražena v Zenevski deklaraciji otrokovih pravic leta 1924 in je bila ponovno priznana v čl. 25 (2) Splošne deklaracije človekovih pravic in v statutih posebnih agencij in mednarodnih organizacij, ki skrbijo za blaginjo otrok;

ker dolguje človeštvo otroku vse najboljše, kar mu more nuditi,

zato

Generalna skupščina priznava in razglasa temeljne otrokove pravice z namenom, da bi imel srečna otroška leta, da bi se razvil in mogel uživati v svojo korist kakor tudi v korist družbe temeljne pravice in svoboščine, ki so navedene v Splošni deklaraciji človekovih pravic in poziva moške in žene kot posameznike, prav tako tudi lokalne oblasti in vlade, da priznajo in se borijo za uresničenje teh pravic na tebe-le principih:

1. Otrok naj uživa vse pravice, ki so navedene v tej deklaraciji brez razlike ali diskriminacije glede na plemo, barvo, spol, jezik, vero, politično ali drugo prepričanje, narodno ali socialno pripadnost, premoženje, rojstvo ali kakršno koli drugo okoliščino, ki zadeva njega ali katerega izmed staršev. Te pravice so enake za zakonske in nezakonske otroke.
2. Otroku je treba omogočiti, da se razvije telesno, duševno, moralno, duhovno in socialno v normalnih pogojih, v svobodi in dostojanstvu.
3. Otroku je treba zagotoviti posebno zakonsko in drugo zaščito. Kadar koli je potrebno, naj se otroku preskrbijo pravne možnosti in ugodnosti, da se mu omogoči razvoj v smislu principov te deklaracije. Najboljši interesi otroka naj bodo smoter pri sprejemanju takih zakonov.
4. Otrok ima že od rojstva pravico do imena in državljanstva.
5. Otroku mora biti zagotovljeno socialno varstvo. Dobi naj možnost zdrave rasti in razvoja; v ta namen je treba posebej skrbeti za njega in za njegovo mater pred in po porodu. Pravico ima do primerne prehrane, stanovanja, razvedrila in zdravniške nege.
6. Za popoln in harmoničen razvoj svoje

Petdeset let

organiziranega glasbenega snovanja tržaških Slovencev

Kulturno življenje tržaških Slovencev ima že bogato tradicijo in je kljub mnogim težavam in kljub vsiljenemu kulturnemu molku v času fašizma danes spet na višini, ki je za naše pojme nekaj izrednega. Poleg tudi pri nas udomačenih oblik ljudske prosvete imajo tržaški bratje še vrsto drugih panog živahnega kulturno-umetniškega udejstvovanja, v katerem prav nič ne ostajajo za dosežki celokupnega slovenskega naroda. Njihove umetnike-slikarje smo pred leti občudovali na razstavi v Celovcu, pred meseci pa nas je navduševalo njihovo Slovensko narodno gledališče, ki je tako v Celovcu kakor tudi na podežlju demonstriralo dovršeno gledališko umetnost.

Letos praznujejo tržaški Slovenci pomemben jubilej — 50-letnico organiziranega glasbenega snovanja in glasbenega življenja. Leta 1909 je bilo v Trstu ustanovljeno Glasbeno društvo kot podružnica ljubljanske Glasbene Matice, ki je do prve vojne naglo napredovalo in se razvijalo. Na tej razvojni poti je bil eden najbolj pomembnih dogodkov ustanovitve redne glasbene šole, ki je v teku desetletij s pomočjo odličnih glasbenih učiteljev in strokovnjakov vzgojila vrsto znamenitih glasbenikov, kateri so močno vplivali na slovensko kulturno življenje v obmorskih krajih in od katerih mnogi še danes uspešno delujejo v raznih važnih glasbenih ustanovah ali pa se udeležujejo kot skladatelji, dirigenti, pevovodje in podobno.

osebni potrebuje otrok ljubezen in razumevanje. Raste naj, kjer njegovi najboljši interesi ne zahtevajo drugače, pod skrbstvom svojih staršev, majhnega otroka naj se razen v izjemnih okoliščinah, ne loči od matere. V vsakem primeru je treba nuditi otroku možnost za rast v atmosferi spoštovanja in moralne ter materialne varnosti. Družba in javne oblasti imajo dolžnost, posebno skrbeti za otroke izven družine ali za otroke brez ustrezne podpore.

7. Otrok je upravičen do brezplačne in obvezne šolske izobrazbe, vsaj za osnovne stopnje. Izobrazba naj bo usmerjena k popolnemu razvoju njegove osebnosti in k ukrepi splošnega človekovih pravic in osnovnih svoboščin; usposablja naj ga, da bo, uživajoč iste možnosti kot drugi, razvijal svoje sposobnosti in individualno razsodnost in da bo postal koristen član družbe. Vzpodbuja naj ga k medsebojnemu razumevanju, strpnosti in prijateljstvu med narodi, plemenskimi in verskimi skupinami in v razumevanju kulture njegovega lastnega naroda in drugih narodov in k razumevanju principov in namenov Organizacije Združenih narodov.

Najboljši interesi otroka naj bodo vodilni princip tistih, ki so odgovorni za vzgojo in

Po prvi svetovni vojni se je tržaško glasbeno življenje za nekaj let še bolj razmahnilo, dokler ni fašizem vsega zatrl, ko je tržaške Slovence obsodil na večletni kulturni molk. Tako se je organizirano glasbeno snovanje med tržaškimi Slovenci nasilno končalo in ni ga bilo več vse do konca druge svetovne vojne, kajti „osemnajst let nismo smeli biti ljudje, osemnajst let in še več zatiranja našega jezika, naše pesmi in naše kulture, ko se nihče ni mogel braniti pred nečloveško krutostjo in divjostjo, oropani vseh duhovnih vrednot in celo v panogi kakršna je glasba, ki velja za prisrčen mednarodni jezik in prijateljsko vez med ljudmi in narodi!“, kakor je za letošnji zlati jubilej zapisal znani glasbenik prof. Vasilij Mirk.

Toda tržaški Slovenci so prestali tudi dobo najhujšega nasilja in leta 1945 so ponovno zastavili vse sile za obnovo svojega bogatega kulturnega življenja. Tako se njihova Glasbena Matica letos ob 50-letnici lahko z zadovoljstvom in s ponosom ozira na opravljeno delo, kajti iz skromnih začetkov je ob obnovitvi svojega delovanja prišla s smotnim delom že do tiste točke, ki omogoča, da zlasti s svojo Glasbeno šolo stopi pred javnost z zrelejšimi sadovi svojega dela. Če pomislimo, da je ta šola v šolskem letu 1958-59 štela nad 160 gojencev in gojenk, potem vidimo, kako velikega pomena je ta ustanova za nadaljnji razvoj glasbenega življenja med tržaškimi Slovenci. Samo v enem šolskem letu je Glas-

šolanje otroka; ta odgovornost leži prvenstveno na starših otroka.

8. Otrok mora biti v vseh okoliščinah prvi, ki dobi zaščito in pomoč.

9. Telesno, duševno ali socialno zaostalemu otroku je treba nuditi posebno nego, vzgojo in pozornost, ki ustreza njegovim posebnim pogojem.

10. Otrok mora biti varen pred vsakim zamenarjenjem, surovostjo in izkoriščanjem. Ne sme biti sprejet na delo, preden ne doseže primerne starosti; nikakor ne sme biti zaposlen pri delu, ki bi škodilo njegovemu zdravju ali izobrazbi oziroma oviralo njegov telesni, duševni in moralni razvoj.

11. Otrok mora biti vzgojen v okolju, ki podpira razumevanje, strpnost in prijateljstvo med narodi, narodnimi, plemenskimi in verskimi skupinami in vzbuja odpor proti vsem oblikam narodne, plemenske in verske diskriminacije. Zaščititi ga je treba pred dejavnostmi, ki bi bile osnovane na takšni diskriminaciji. Vzgojiti ga je treba v duhu miru, prijateljstva in bratstva med narodi in v zavesti, da bo dosegel najpopolnejši razvoj in največje zadovoljstvo, če bo posvetil vse svoje moči in sposobnosti koristim svojih bližnjih v duhu splošnega bratstva in miru.

bona šola poleg številnih drugih nastopov imela 6 velikih prirediteljev z nastopi gojencev iz vseh razredov, hkrati pa je šola organizirala tudi vrsto gostovanj solistov in ansamblov iz Jugoslavije, skupno s Slovenskim narodnim gledališčem iz Trsta pa je šola uprizorila opereto „Boccaccio“.

Ob zlatem jubileju Glasbene Matice v Trstu se koroški Slovenci veselimo skupno s tržaškimi brati in jim želimo še mnogo uspehov v njihovem plemenitem prizadevanju!

Mednarodna konferenca učiteljev

V Washingtonu se je pred dnevi začela mednarodna konferenca učiteljev, na kateri sodeluje 700 delegatov iz 74 dežel, ki proučujejo možnosti za boljše spoznavanje vzrokov in zahodnih dosežkov na področju kulture s poukom v šolah. Delegati na konferenci zastopajo 100 učiteljskih organizacij, v katerih je vključenih nad tri milijone učiteljev iz vseh delov sveta. Konferenca je pod pokroviteljstvom svetovne organizacije učiteljev in je prva takšne vrste, odkar je bila organizacija ustanovljena.

Kmečka knjižna zbirka za leto 1960

V knjižni zbirki, ki jo je doslej izdajala Kmečka knjiga, bodo za leto 1960 izšle pri Glavni zadružni zvezi v Ljubljani naslednje knjige: Kmečki koledar s pestro in zanimivo vsebino; znani roman srbskega pisatelja Branka Ćosića „Daleč je sonce“, ki je preveden že v vrsto jezikov; poljudno in razumljivo p'sani referat Edvarda Kardelja „Problemi socialistične politike na vasi“ ter kmetijski strokovni knjižici „Reja krav molznic“ (ing. Er'k Eiselt) in „Pridelovanje krme na njivah“ (ing. J. Perovšek in ing. J. Šilc). Skupno bo teh pet knjig obsegalo nad 800 strani, izšla pa bo zbirka konec novembra. Ker bodo knjige izšle v visoki nakladi, bo tudi cena zmogljiva za vsakogar. Naročite kmečko knjižno zbirko že zdaj pri „Naši knjigi“ v Celovcu, Wulfengasse 15.

Jugoslovanska književnost v tujih jezikih

Letos je bilo spet večje število knjižnih del jugoslovanskih avtorjev prevedenih v tuje jezike. Znano Andričovo delo „Na Drini čuprija“ je izšlo v Londonu in Washingtonu, prihodnje leto pa bo izšlo v hebrejščini ter v Italiji in v Romuniji. Na Poljskem so izdali Andričovo „Travniško kroniko“ in „Zakletko dvorišče“, katero je izšlo tudi na Švedskem. A angleščini je bil izdan roman slovenskega pisatelja Cirila Kosmaka „Pomladni dan“, v češkoslovaški pa je bil preveden Ćosićev roman „Pokošeno polje“. Za prihodnje leto so v načrtu še mnogi prevodi.

Dr. MIRT ZWITTER

Južna Tirolska — manjšinski problem Nemcev

Razvoj po 10. obletnici Pariškega sporazuma

13. marca 1958: Predsednik SVP dr. Silvij Magnago zahteva v Regionalnem svetu ločene ustanove v korist manjšine, „ker se za stalnimi poizkusi mešanja skrivajo tendence spojitve“. Nadalje zahteva dodeljevanje stanovanj po razmerju narodnostnega sestava ter ukrepe proti priseljevanju. Ako bo Rim ostal gluha za zahteve manjšine, bodo Južni Tirolci postali še glasnejši.

14. marca 1958: Poslanec DC dr. Bertolletti v Regionalnem svetu zavrne napade SVP v zvezi z izvajanjem Pariškega sporazuma in s Posebnim statutom o Avtonomnem področju. Avstrijski zunanji minister dr. Gruber in predstavniki SVP so svojčas ustvarile Avtonomnega področja pozdravili in odobraval. Sedaj je postal ton zahtev in priitožb SVP aroganten in izzivalen, ker so v njej zavladali ekstremisti.

16. marca 1958: V Tridentu zboruje 30.000 nekdanjih borcev gorskih enot italijanske vojske v počastitev štiridesetletnice pripadnosti Tridenta k Italiji.

18. marca 1958: Poslanec DC dr. Kessler napove izvedbo izrednega štiriletnega plana za razvoj gospodarstva Avtonomnega področja v obsegu pet milijard lir.

19. marca 1958: Nekdanji italijanski zunanji minister Marilino (PLI) zahteva v

Evropskem parlamentu v Strassbourgu priznanje posebnosti vsake narodnosti na podlagi enakopravnosti.

20. marca 1958: V Regionalnem svetu v Tridentu poslanec PCI dr. Scotoni ostro kritizira dosedanje politiko DC do Južnih Tirolcev, zahteva popolno enakopravnost manjšine in popravilo po fašizmu ji povzročene škode. — Pravtako zahteva socialist Raffaelli zaščitne ukrepe v korist manjšine, ostro pa kritizira nacionalnem vodstva SVP. — Poslanec SVP dr. ing. Pupp izjavi, da „Union Ladis“ nima pravice govoriti v imenu Ladincev, ker je njihova večina za SVP. Napada uvedbo „Ladinske šolske forme“, ker da je bila želja „večine“ Ladincev iz gospodarskih razlogov uvedba nemške šole (!) — Predsednik Regionalnega odbora dr. Tullio Odorizzi z zaključnimi pripombami in obrazložitvami svojih izvajanj konča debato.

25. marca 1958: S podpisom „B. A. S.“ se pojavi v Južni Tirolski letak izrazilo nacistične smeri Nemcev, ki imenuje poslance SVP dr. Tonija Ebnerja, dr. Otto von Guggenberga, dr. Karla von Braitenberga in dr. Josefa Raffaeinerja izdajalce nemških interesov ter zahteva njihov odstop in izločitev iz političnega življenja.

126

27. marca 1958: Apelacijsko sodišče v Tridentu izreče sodbo v procesu proti obtožencem iz Pfundersa zaradi umora carinika Renata Falcu: Alois Ebner dobi do smrtne ječe, Florian Weisssteiner in Isidor Unterkircher vsak po 17 let in 10 mesecev ječe, Georg Knolseisen in Bernhard Ebner vsak po 17 let in 2 meseca ječe, Paul Unterkircher 12 let ječe. Johanna Huberja sodišče oprosti.

27. marca 1958: Poslanec SVP baron dr. von Unterrichter v Regionalnem svetu v Tridentu razlaga stališče nemških Južnih Tirolcev do industrializacije: „Smo proti njej, če pomeni ogrožanje našega ljudstva. Smo za njeno podpiranje, ako se nam prizna soodločanje!“

28. marca 1958: „Bergiselbund“ v Innsbrucku z ostrim proglasom obsodi sodbo v Tridentu kot sramoto. Pričetek ostre kampanje v vsem nemško pisanem časopisju proti obsodbi v Tridentu.

Zapadnonemška agencija DPA napove razgovore avstrijskega zveznega kanclerja inž. Raaba z italijanskim ministrskim predsednikom in zunanjim ministrom o Južni Tirolski ob priliki kanclerjevega obiska v Rimu.

29. marca 1958: Katoliške organizacije nemških Južnih Tirolcev izdajo proglas proti anonimnim piscem in razširjevalcem letaka in napadu na zaslužne poslance SVP v parlamentu in r'mskem senatu.

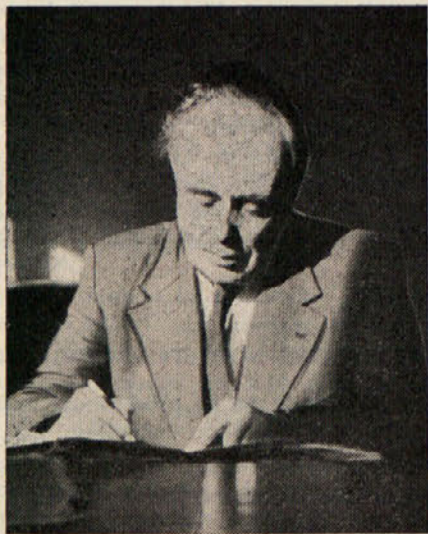
31. marca 1958: Deželno vodstvo SVP v posebnem razglasu imenuje obsodbo tridentinskega apelacijskega sodišča krivično, ki spominja „na najtemnejše čase nečloveškega kazenskega sodstva“. Poziva na splošno akcijo v pomoč svojcem.

31. marca 1958: Tirolska deželna vlada v Innsbrucku izda proglas, ki dolži italijansko sodstvo, da služi enostranskemu nacionalizmu. — Deželni glavar sprejme delegacijo „Bergiselbunda“ ter izjavi, da je deželna vlada pozvala avstrijsko zvezno vlado, naj uvede vse mogoče korake za pravično revizijo obsodb. — „Bergiselbund“ objavi svojo zahtevo, da naj Avstrija predloži sodbo mednarodni komisiji pravnikov v Den Haagu ter Komisiji za človečanske pravice pri Evropskem svetu. Zveznega kanclerja inž. Raaba poziva, da se odločno izjavi o izrečenih obsodbi ter da računa pri svojem obisku v Rimu z razpoloženjem avstrijskega ljudstva.

1. aprila 1958: Avstrijski zvezni kancler inž. Raab dospe na obisk pri Sv. Stoli in italijanski vladi v Rim. — Avstrijska Tirolska s petminutno splošno stavko in nagovorom deželnega glavarja po radiu protestira proti obsodbi v Tridentu. — Avstrijska zveza sindikatov (ÖGB) pozove „Mednarodno zvezo svobodnih sindikatov“ v Bruslju, da se zavzame za revizijo sodbe v Tridentu.

(Se nadaljuje)

Lovro Potočnik 60-letnik

V nedeljo bo naš Lovro Potočnik obhajal svojo 60-letnico.

Ni pretirano, če rečemo „naš“, kajti vse svoje življenje stoji jubilat zvesto in dosledno v vrstah naših narodnih delavcev in se požrtvovalno prizadeva za čim bolj uspešen razvoj našega narodnega življenja. Ne osebne koristi — le delo za skupnost se vedno in povsod glasi njegovo načelo.

Lovro Potočnik se je dne 9. avgusta 1899 rodil kot sin srednjega kmeta pri pd. Duplehniku v Grabljah pri Pliberku. Obiskoval je enorazredno v Tunelu, kjer mu je učitelj vsadil prvo ljubezen do slovenskega rodu in slovenske besede ter ga spoznal z lepoto slovenske literature, za kar mu je še danes iz srca hvaležen. Mladi Lovro pa se ni zadovoljil le s tem, kar mu je mogla posredovati šola, marveč se je kot samouk izobraževal dalje in mu je bila najljubša spremljevalka in hkrati učiteljica — slovenska knjiga. V mlajših letih so ga zlasti privlačevale lirčne pesnitve in njegovi sovrstniki pripovedujejo, da je znal skoroda celega Gregorčiča na pamet. Toda spoznal in vzljubil je tudi stvaritve drugih pesnikov in pisateljev ter sta mu Balzac in Zola prav tako znana kot Reymont in Sienkiewicz in se je ob nesmrtnih umetninah Dostojevskega in Tolstojca enako navduševal kot ob velikih delih našega Cankarja in Prežiharja.

Gotovo je prav srečanje s književnostjo odločilno vplivalo na to, da se je že v mladih letih navdušil za prosvetno delo. Danes lahko rečemo, da zlasti v okolici Pliberka v zadnjih desetletjih ni bilo večje slovenske prireditve, kjer ne bi bil Lovro Potočnik med glavnimi sodelavci. Šola življenja mu je posredovala mnogostranske sposobnosti in mu omogočila, da se je udeleževal kot spreten organizator, kot režiser in učitelj mladih prosvetašev in kot duhovit govornik, ki je daleč po slovenskih krajih Koroške bodril in navduševal naše ljudi za delo na narodnem področju. Zato ni čudno, da je pred vojno več let vršil posle tajnika Slovenske prosvetne zveze in ga tudi po zadnji vojni skoraj neprenehoma najdemo v odborih osrednje kulturne organizacije koroških Slovencev, katera mu je lani ob svojem zlatem jubileju izrekla priznanje s tem, da ga je odlikovala z Drabosnjakovo diplomom.

Sploh je bil Lovro Potočnik vedno med tistimi, ki pri delu za narod in prosveto med našim ljudstvom niso iskali osebnih koristi, marveč so svojim idealom ostali zvesti tudi takrat, kadar se je bilo za pravično stvar treba postaviti pogumno in močnato. Raje se je odpovedal marsikateri ugodnosti in je narodu in narodni stvari predano služil tudi v času, ko je to zahtevalo mnogo idealizma. Tako ga je domači občinski odbor v prvi republiki izvolil za tajnika libuške občine, vendar so narodni nasprotniki poskerbeli, da službe ni dobil, ker je bil preveč vnet narodnjak. Kot tak je tudi v zadnji vojni trdo občutil krivico nacističnega režima, pa ni klonil, temveč je svoj upor proti krivici in nasilju manifestiral s tem, da je odrgel nemško vojaško suknjo in se pridružil protifašističnemu gibanju v Franciji.

Takoj po vrnitvi domov se je spet z vsemi močmi vključil v delo za naš narod. Najprej je bil duša narodnega pokreta v domači pliberski okolici, zdaj pa je že deset let član uredništva „Slovenskega vestnika“. Tudi to ni slučaj, da je bil izbran za odgovorno delo pri listu, kajti že pred desetletji je spoznal veliki pomen tiska, ko je v domačem kraju s svojimi najbližjimi prijatelji ustanovil in začel izdajati v naprednem duhu pisan list za kmečko prosveto „Njiva“, kateremu pa je bila žal odmerjena zelo kratka življenjska doba.

Ko naš Lovro Potočnik v teh dneh slavi svoj 60-letni jubilej, mu iz srca želimo, da bi še dolgo ohranil tisto duhovno vedrino, ki ga je vsedolej spremljala v lepih in težkih časih. In ko z jubilatonom dvigamo čašo rujnega vinca, mu kličemo: Na zdravje! Na mnoga leta!

V spomin Noltiju Černicu

Zadnjič smo na kratko poročali, da je v Logu pri Logi vasi umrl spoštovani in ugledni Nolti Černic, posestnik in lesni trgovec. Žalostna vest je globoko pretresla vse prebivalstvo širom naše zemlje, kajti s pokojnikom je za vedno zapustil naše vrste mož, kakršnih je le malo med nami. Smatramo za dolžnost, da temu izredno značajnemu in zaslužnemu možu, neupogljivi korenini naše zemlje, posvetimo v spomin nekaj več vrstic tudi v našem listu.

Pokojni Nolti je zagledal luč sveta pred 65. leti pri pd. Črncu na Debrici kot sinček takratnega župana velike logaveške občine, ki je takrat obsegala tudi današnja občina Lipa. Mladi Nolti je že leta 1902 izgubil svojega očeta. Že v predšolski dobi je prepeval po Črncovih pašnikih slovenske pesmi. Zelo mlad pa je zgrabil tudi že za oralo in oral zemljo Črncev, na kateri živi ta rod sto in stoletja. V širšem smislu besede je oral in sejal ves čas svojega življenja.

V letih 1910 do 1912 je obiskoval kmetijsko šolo v Celovcu, v letih 1913 do 1914 pa zadružno šolo v Ljubljani. Ko so rodoljubi, kakor župnik Singer, Šlajher in Šaler ter drugi sodelavci ustanovili slovensko prosvetno društvo, se je mladi Nolti takoj vključil v organizirano prosvetno dejavnost. Marca 1915 je moral k vojakom ter je bil v prvi svetovni vojni dvakrat ranjen. Ko so po vojni spet obnovili društvo, so Noltija izvolili za predsednika. Predsedniško funkcijo je marljivo, požrtvovalno in vestno opravljal do leta 1936. Pokojni je bil vsa leta tudi zastopnik v občinskem odboru. Leta 1926 je pričel z lesno trgovino, leta 1930 je pozidal ob Vrbskem jezeru novo hišo, se poročil in ustanovil družino.

Na številnih področjih je deloval za blaginjo skupnosti in vseh, ki so potrebovali njegovo pomoč. Kot lesni trgovec je mnogo koristil malim kmetom, v občinskem odboru pa je iz svojih izkušenj z dragocenimi nasveti stal vsem ob strani. Kot predsednik Hranilnice in posojilnice je bil kot zatočišče vsem, ki so potrebovali njegovo pomoč. V nadzornem odboru Ljudske banke Vrba je zastopal posebno interese svojih rojakov. Zadružna zveza se je vedno posluževala njegovih nasvetov ter je bila njegova beseda tehna in preudarna.

Ni mogoče naštet, kje vse je Nolti plodovito deloval in koliko dobrega je storil tudi na tihem. Nadarjeni in ugledni mož je bil med nami vedno Nolti in že v mladih letih je dobil častno ime stric ter bil in ostal stric v pravemu pomenu besede ne le svojim sorodnikom, temveč tudi nam vsem; vrata njegovega doma so bila vsem odprta na sležaj.

Dvakrat je iskal zdravniško pomoč na Dunaju, toda žal zaman. Ko so Noltija Černica položili na mrtvaški oder, so iz vseh krajev prihajali ljudje, da se poslovijo od njega ter mu še enkrat izrečejo zahvalo za vse koristno in dobro, kar je storil za posa-

meznike in skupnost. Ogromno rož in venec so mu podarili, cvetja s travnikov, polj in gozdov, katere je kot kmečki sin ljubil vse življenje.

Pogrebne svečanosti dne 1. avgusta so bile žalostna a veličastna žalna manifestacija. Okoli dva tisoč žalnih gostov jim je prisostvovalo ter so bile zastopane vse doline, lahko rečemo vsi kraji naše zemlje. Na domu žalosti in ob odprtem grobu so dragemu pokojniku pod vodstvom Pavleta Kernjaka zapeli ganljive žalostinke njegovi pevci-tovariši, med katerimi se je tako rad zadrževal in preživljal svoje najlepše ure. Pogrebne obrede je ob asistenci pokojnikovega mladostnega prijatelja g. dekana Koširja opravil g. župnik Repnik in spregovoril tolažilne besede. Za občino se je od pokojnika poslovil župan Ulbing v slovenščini in nemščini, zastopnika Ljudske banke Vrba in požarne brambre sta se pokojniku zahvalila za sodelovanje, za Slovensko prosvetno zvezo je spregovoril poslovilne besede podpredsednik Janko Ogris, za krajevno Hranilnico in posojilnico ter Kmečko gospodarsko zadruzo Lovro Kramer, za Zvezo slovenskih organizacij in za Zvezo slovenskih zadrug pa dr. Mirt Zwitter. Vsi so nakazali vrline pokojnega Noltija Černica, ki je bil lik moža, vedno pripravljen, da z nasveti in dejansko pomočjo nesebi-

no pomaga vsakomur, ki ga je obiskal v potrebi in stiski. Poudarili pa so tudi veliko vrzel, ki jo je njegov odhod zapustil na vseh področjih javnega in narodnega življenja.

Žalujemo svojcem izrekamo naše odkrito in iskreno sožalje! Blagega pokojnika bomo ohranili v trajnem lepem spominu kot svetel zgled z obljubo, da bomo izpolnjevali njegovo nemo oporoko in po njegovih vzorih nadaljevali njegovo plemenito delo za rod in domovino.

ZAHVALA

V globoki žalosti nam ni mogoče, da bi se zahvalili vsem, ki so nam ob smrti našega nadvse ljubljenega možain očeta, gospoda

Noltija Černica

izrazili besede tolažbe in sožalja, zato jim tukaj izrekamo našo iskreno zahvalo.

Posebej se zahvaljujemo našemu domačemu g. župniku Repniku za njegove ljubeznive in tolažilne besede ob odprtem grobu. Nadalje velja zahvala g. dekanu Koširju, zastopniku okrajnega glavarstva Beljak, g. županu Ulbingu, ki je spregovoril tako tople besede o rajnem, nadalje celotnemu občinskemu odboru, požarnim brambam, zastopnikom žandarmerijske postaje Vrba, moškemu pevskemu zboru Vrba ter zastopniku Ljudske banke Vrba.

Naša posebna zahvala velja zastopnikom narodnih organizacij, ki so se od pokojnega poslovili na pokopališču. Najbolj iskreno pa se zahvaljujemo slovenskim pevcem, ki so mu v slovo zapeli na domu žalosti in na pokopališču.

Prav tako pa se zahvaljujemo tudi za številne cvetlice in vence ter vsem, ki so tako množično spremljali pokojnega na njegovi zadnji poti.

Terezija Černic, žena

Milli Černic, hčerka

v imenu vseh ostalih sorodnikov.

OBVESTILO STARŠEM

zaradi letovanja otrok na Jadranu

Otroci, ki se nahajajo v prvi skupini na počitniškem letovanju v Savudriji, se vrnejo v torek, dne 11. avgusta. V Podrožčico pridejo z vlakom ob 15.57 uri. Otroke, ki so doma ob progi Podrožčica — Beljak in v Zilji, naj starši pričakujejo na železniški postaji v Podrožčici ali pa na žel. postaji v Beljaku ob 16.42 uri.

Starši otrok iz Spodnjega Roža, Gur, Podjune in Celovca naj pridejo po otroke na železniško postajo v Celovec ob 17.54 uri.

*

Druga skupina otrok za letovanje v Savudriji odpotuje s Koroške v sredo, dne 12. avgusta. Otroci vstopajo v vlak v Celovcu, Beljaku in Podrožčici.

Zbirališče otrok in čas zbiranja Celovec:

Čakalnica 2. razreda glavne železniške postaje ob 10.30 uri — odhod vlaka ob 11.13 uri.

Beljak:

Čakalnica 2. razreda glavne železniške postaje ob 12.30 uri — odhod vlaka ob 12.52 uri.

Podrožčica:

peron železniške postaje ob 13.15 uri — odhod vlaka ob 13.38 uri.

Na vsakem zbirališču čaka en spremljevalec oz. spremljevalka skupine. Starše prosimo, da svoje otroke na postajah osebno izročijo spremljevalcem skupine.

Starši, katerih otroci so sprejeti v drugo skupino, so te dni prejeli pismeno obvestilo.

Vse starše posebej opozarjamo, da takoj na postaji, kjer bodo otroci vstopali, kupijo vozni listek do Podrožčice — državna meja (Rosenbach — Staatsgrenze).

Druga skupina se z letovanja vrne 1. septembra.

Zveza slovenskih organizacij na Koroškem Celovec, Gasometergasse 10

V Globasnici

bo dne 16. avgusta 1959, ob 1/2 3. uri popoldne

SPOMINSKA SLAVNOST

ob petdesetletnici smrti slovenskega koroškega ljudskega pesnika

Franca Leder-Lesičjaka

Na dnevnem redu:

Otvoritev in pozdrav z Lesičjakovimi pesmimi, nato prizor iz njegovega življenja, končno pa igranje vesele godbe. Prireditelji vabijo k številni udeležbi.

Grebini

V okolici Puštrice so pred kratkim prosto tekajoči psi napadli čredo ovac. Dve ovci so razmesarili, eno pa je moral posestnik Košir prisilno zaklati. Ostalih sedem ovac so bili ranili z ogrizi na različnih delih. Lastnikov psov še niso našli.

ČESTITAMO

Minulo nedeljo sta se poročila Rezika Sternad, zaposlena v tiskarni Drava v Podljublju in Franc Kropivnik, delavec v puškarni Sodja v Borovljah. Veselo poročno slavlje so obhajali številni svatovski gostje z mlado nevesto in ženinom v sredi v gostilni pri Pošti v Borovljah. Razpokoženje je bilo nad vse prijetno. Godba iz Sel je marljivo igrala, pari pa so se vrteli v veselem plesu. Med veselim ženitovanjskim vzdušjem so prišli do veljave tudi udomačeni občaji ob takih priložnostih.

Sodelavki v naši tiskarni Reziki in njenemu možu srčno čestitamo in jima želimo mnogo družinske sreče na skupni življenjski poti!

KOLEDAR

Pelek, 7. avgust: Kajetan
Sabota, 8. avgust: Ciriljak
Nedelja, 9. avgust: Roman
Ponedeljak, 10. avgust: Lavrencij
Torek, 11. avgust: Tibur.
Sreda, 12. avgust: Klara
Četrtek, 13. avgust: Hipolit

Naši otroci pišejo z morja

Pavle Zidar:

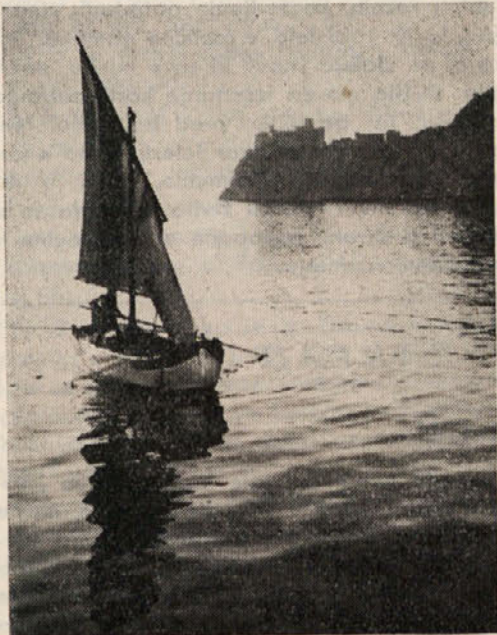
Valovi

Od kod, živahni val,
bleščiš,
da jemlje vid visoki
pfici,
so južna sonca mar
in zemelj črnih glas
te doživela —
v vse strani bežite,
ko da je vroč prepir
nad vami,
v vse strani
želite
z zlatimi rokami.

Pred dobrima dvema tednoma je odšla prva skupina naših otrok na letošnje letovanje ob Jadranu. Zdaj preživljajo že tretji teden v novem počitniškem domu v Savudriji, kjer jim je Zveza prijateljev mladine pripravila edinstveno lepe počitnice. Tako nam pišejo o svojih prvih vtisih in doživljajih:

Lepo je v naši domovini biti mlad,
v deželi, kjer so vsi ljudje kot brat in brat
in toplo sonce, ki nas greje in morje, ki
poživlja kri.
Lepo je v naši domovini biti mlad...

Pozdravili so nas pionirji iz vse Slovenije — Gorenjske, Dolenjske, Ljubljane, Jesenice, Bleda, Črnomlja in drugih krajev, ki so

Barčica po morju plava...

prišli, da skupaj z nami preživijo nekaj prijetnih dni. Spanec kar ni in ni hotel na oči, saj je bil dan poln lepih doživetij.

Sončno jutro nas je našlo budne. Utrujenost dolge vožnje ni mogla premagati velikega pričakovanja — pozdrava z morjem. Ta je bil nadvse različen. Stari morskogadje, ki smo že stari znanci morja, smo se drzno pognali v njegov objem. A novinci, predvsem najmlajši smo iz previdnosti raje namočili palce na nogah, pomočili kazalec desne roke v vodo, ga obližnili in slovesno izjavili: Da, res je — morje je slano!

Minil je ves dan, preden smo se največji zajčki v spremstvu vzgojiteljev potopili do pasu v morsk "globino". Pogum pa tak, boste rekli; a morje je globoko in široko, da mu ni kraja. Pa morsk raket te lahko uščipne v prst, pa ribica se podrsa ob tebi, pa to ni kar tako, za to je treba res prave korajže.

Dnevi teko in danes, ko je teden dni za nami, nismo več zajčki. Mnogi že znamo plavati in marsikaj se je medtem zgodilo. Vemo, da tudi vas muči radovednost, zato vam bomo opisali prvi teden našega bivanja ob morju. Pravzaprav lahko rečemo, da so nam dnevi prekratki, saj so izpolnjeni z igranjem, petjem, plesom in športom tako, da ko pride večer in čas počitka, kar ne moremo nehati. Naučili smo se že nekaj novih iger, pesmic in plesov. Drugi večer po našem prihodu — na praznik vseh koloni-

Zgodbica o trojčkih

Nekega popoldneva je stopil lovec Matevž v vaško trgovino in dejal prodajalki: "Rad bi kupil stekleničko za mleko in dudko, tako za dojenčka."

Prodajalka je debelo pogledala. Zazdelo se ji je, da ni bila prav slišala. Lovec Matevž, ki živi, kar pomni, sam samcat v hišici na robu gozda, kjer mu delajo družino pes Blisk, škorec P. kec in jata golobov, pa dojenček... Le kaj bo počenjal v stekleničko in dudko? Škorec vendar ne pije mleka, po steklenički še celo ne, golobi in Blisk pa so tudi navajeni drugačne hrane.

Matevž se je skrivnostno smehljaj, ko je opazoval njeno radovedno začudenje. Čakal je, da bo deklet premagala radovednost, in dočkal.

Prodajalka je vprašala: "Ali ste dobili neprčakov obisk? Sorodniki z otrokom?" "Obisk, da!" je pokimal Matevž. "Trojčke imam v hiši."

"Trojčke?" se je začudila prodajalka.

"Da, da," je razlagal Matevž, "in še sam moram skrbeti zanje. Dosti dela je z njimi, pa bom že zmoget. Saj so kar pridni."

Prodajalki se je Matevž zares zasmilil.

Že z enim dojenčkom je veliko dela, nikar s tremi! Le kdo bo pral plenice, zibal, kuhaj mleko? Lovec Matevž, ki ga zadeva ni tako skrbela, je zadovoljno potisnil v žep zavojček in odšel iz trgovine. Na pragu se je obrnil: "Prišel jih bom na sprehod, da jih boste lahko videli. Prav čedni so!"

Cez teden dni, ko je prodajalka v prvem mraku zapirala trgovino in premišljevala, ali ne bi bilo dobro in prav, da stopi k Matevžu in mu ponudi svojo pomoč, je zaslišala izza vogala dobro znano Bliskovo lajanje. "Aha, Matevž gre!" je pomislila in se ozrla. Pa je res prikorakal po cesti Matevž s svojimi trojčki. V trdni pesti je stiskal tri jermene in krotil tri ljubke, rjavkastordeče lisičke s košatimi repi.

"Vidite moje trojčke?" se je zasmel pre-senečemu dekletu. "V gozdu sem jih našel, same, brez stare lisice. Smilile so se mi, odnesel sem jih domov in z mlekom sem jih spital. Sedaj so še zadovoljne pri meni, kmalu pa si bodo spet zaželele svobode, gozda."

In res so se mladim lisičkam že svetlikali ga še niti niso prav poznale, pa so že slusov o obeh plamenčki hrepenenja po gozdu, ki tile, da je njihov pravi dom.

stov — smo ob tabornem ognju nastopili v oddaji "Pokaži, kaj znaš". Nastopili smo z recitacijami, petjem, plesom in šalami. Jelenova Dragica je z "Uspavanko", ki jo je prav lepo zapela, dosegla prvo mesto. Tudi naš kvartet — Rosvita, Draga, Zorka in Brigita — se je dobro odrezal. Zorka je občuteno recitirala Gregorčičevega "Siro-maka". Nagrade: bonboni in breskve so se nam kar dobro prilegle.

Naš počitniški dom, ki leži v prekrasnem zalivu, obdan z lepim parkom, je vzor čistosti in reda. Jedilnica na prostem na terasi v prijetni senci nam je poleg vode najljubši prostor. Zakaj, si lahko mislite. Naš tek je vsak dan večji in menimo, da ni boljših kuharic razen naših tukaj — seveda poleg naših mamic doma.

Imeli smo tudi že plavalne tekme, pri katerih smo sodelovali od najmlajših do najstarejših. To bi morali videti. Bilo je kot na pravih tekmovanjih. Start in cilj, seveda prenosljiv, smo napravili sami. Navijali pa smo za tekmovalce tako vztrajno, da bi skoraj grla pustili v morju. Naš Hanzaj Urak in Hanzaj Pšajder sta dosegla prvo in drugo mesto pri mlajših pionirjih, pri starejših je bil prvi Poldi Markic, dočim je bila med mlajšimi pionirkami najbolj uspešna Dragica Jelen. Uspehov smo bili silno veseli, to še tembolj, ker so nas tovariši od Radio-televizije Ljubljana, ki so nas prav takrat obiskali, posneli za televizijo in radio in smo se še istega dne slišali v radio Koper, ki je prvi prenašal našo tekmo. Za televizijo so posneli tudi razne igre v vodi in plavanje pod vodo ter nam obljubili, da jih bomo videli v Ljubljani, ko se bomo vračali domov.

Pred nami je še mnogo lepih in upamo da tudi sončnih dni. Mislimo pa, da bo eden najlepših izlet v Pulo, kjer bomo videli znamenitosti starega obmorskega mesta z znano puljsko areno, muzej, ladjedelnico in še druge zanimive stvari. Sploh smo prepričani, da nam bodo dnevi, ki jih bomo preživeli tukaj, nudili še mnogo nepozabnih vtisov in smo vsem iz srca hvaležni, ki so nam omogočili letovanje ob prekrasnem Jadranu.

Bogata in uboga sestra

— SLOVENSKA PRAVLJICA —

Nekoč sta bili dve sestri: ena bogata in ena uboga. In potem je bogata imela mlin, uboga pa ni imela nič razen dvanajst otrok. Ni jim imela dati kaj jesti.

Nekega dne ji je rekla bogata, naj pride k nji mlet v mlin. Potem je uboga šla in zvečer, ko je njena sestra prišla — ta bogata — ji je (uboga) rekla, naj ji da peščico moke.

Bogata (sestra) ji je rekla, da jo ima zadosti na sebi.

Ubogica je pričela jokati ter je šla domov. Nato si je otrsela prah od moke in je potem imela dosti moke, da je obogate-la, njena sestra pa je obubožala.

Kje ste, Lamuťovi?

44 Anton Ingolič

Prekleta vročina, prekleli znoj, ki ti curlja za hlače, da te peče med nogami! Kako bi se prilegle mrzlo pivo, ledenomrzlo pivo! Kapitalisti imajo vsega, prav zdalej Monte Carlo v kavarni, pijejo pivo, jedo kruh, salame, sir, mi pa crkavamo tu v jami, mati tega dne gotovo že petič ali šestič zapeljala po tisoč kilogramov premoga v kolanjo, morda prav zdaj stoji na vozu in ga meče na dvorišče — seveda ne tega, ta ni za nas rudarje, ta je le za gospodo, za njihove centralne peči. Za nas, za naše štedilnike in železne peči privražajo od drugod rjavega, cenejšega. Marta v tem času odbira kamenje ali ima kako drugo delo. Ali se spomni kaj name? Mi res ne bo pisa-la, poslala svojega naslova, da ji razlo-žim, da se pogovoriva? ... Spet sanjariš, veliki fant! So sanje za rudarja, za rudarja v jami? Glej, tule se bo odlučilo, semle zasekaj!

"Kakšna gora, črna gora!" se je zavzel Čepin, Poljaku pa se je pocedilo skozi zo-

be: "Pšakref!" S priznanjem seveda, saj bo tudi on deležen dobička.

"Razbijmo jo, potem pa pojuzinajmo!" To je bila beseda! Čok smo raztreščili, bilo ga je za poln vagonček, in posedli, pravzaprav popadali na tla. Sprva ni nihče govoril, slišalo se je le mletje zob in kloktanje grenke kave po suhih grlih. Čez čas smo se le razgibali.

"Že pol leta niso nobenega vzeli," je Čepin povedal, o čemer smo tedaj začeli in zaključili vsak razgovor.

"Drugod je še slabše, v Nemčiji, na Angleškem in v Ameriki je na milijone brezposelnih."

"Do zdaj si se bal, da te zasuje, da te zadušijo plini, da te stisne, zdaj je prišla nad nas še nova skrb: brezposelnost. Kaj boš storil, če pride še tu do tega, kar je drugod po svetu? Naša država še vedno nima s Francijo nobene pogodbe, odpustijo te lahko brez vsega. In kaj boš potem z ženo, z otroki, s samim seboj? Kam boš šel, kje boš našel delo?"

O marsičem sem že razmišljal, o tem še ne. Porazgovorila bi se bila, pa je bilo treba spet prijti za orodje.

Zares, hudičevo bo, če bo še v Franciji prišlo do krize. Francija je na boljšem, dolgo je dobivala nemške reparacije, glede Porurja je imela posebno pogodbo, Posarje ima še vedno zasedeno, kolonialno posest pa je po vojni razširila. Poleg tega so Francozi dobri trgovci, z vsem svetom tru-

jejo. Seveda tudi v Franciji lahko pride do zastoja. Pravzaprav je že prišlo. Tujcev ne jemljejo, niti za v jami, delavskih hiš ne zidajo več, Amon gradbi samo še inženirske in uradniške vile. Ni zastoj že nazadovanje? Na Angleškem je tri sto tisoč rudarjev brez dela. V Nemčiji so že delavski nemiri. Prvega maja je bilo v Berlinu na ulicah dve sto tisoč delavcev, nastopila je policija in padlo je več kot trideset delavcev. V Ameriki je na milijone ljudi brez zaslužka. Kakšna bo zima za te milijone? Prezebali bodo, v Angliji pa počiva šest sto tisoč rudarskih rok. Ameriški farmarji sežigajo kavo, da bi imela večjo ceno... Kako je le s stricem Mohorjem? Že ima svojo hišo, svojo pekar-no? Ni prav, da mu že tako dolgo nismo pisali. Treba se bo oglasiti. Morda je brezposeln. Lahko bi mu poslali kaj, tudi on nam je pomagal. Če ne bi bil poslal tistih dolarjev, ne bi bil oče odšel čez mejo in jaz bi sužil za hlapca pri kakem podloškem ali motniškem kmetu. Še danes mu pišem... Ta mesec še ni bilo smrtnih nesreče. Morda je tudi ne bo, samo še pet dni je do prvega oktobra. Avgusta so bile tri, aprila dve, februarja dve, sicer vsak mesec po ena. Ali sploh kateri rudar dočaka starost brez vsakršne poškodbe, brez bolezni? Nisem ga še videl. Kaj bo zadelo mene? Nekaj me bo gotovo. Da bi takole brez nesreče kopal dvajset, trideset let, potem pa sedel za zapeček? Že prvi korak v jamo je tvegan. Če se utrgajo vrvi pri dvigalu, zgrmiš

nekaj sto metrov v globino. "Beži, beži," me je zavrnil pred dnevi Čepin, ko sem ga opozoril na to, "zakaj pa imamo inženirje in paznike!" Več nesreč se je že zgodilo kljub inženirjem in paznikom! "Jaz pa se bojim samo plinov, teh v rudniku in tistih, ki jih pripravljajo za drugo vojno," je rekel Čepin... Da, vojna! Vse več je govo-ra in pisanja o njej. Nemci ne marajo več plačevati vojne škode, radi bi celo imeli, kar so izgubili, in še več, Francozi hočejo obogateti na račun Nemcev, Angleži se bo-je, da bi Francozi prevzeli gospodarstvo sve-ta, zato podpirajo Nemce, Amerika pa gle-da, kje bi zaslužila, vseeno ji je, komu prodaja in kje kupuje. Vsi so pa proti Ru-siji. Toda ta je zmerom močnejša, morajo jo upoštevati, morajo se je bati. "Ej, še bo ples," pravi Gaspard, "a drugačen, kot ga pripravljajo kapitalisti. Boš videl, Mar-ko!"... Kako je le s tistim človekom, ki hodi s Štefko? Gaspard ga ne pozna. Kro-jaški pomočnik je, domačin, oblečen pa kot kak uradnik. Zapeljal jo bo in pustil. Štefka je vsa nora nanj. "Robert je pošle-njak, ni mi še rekel nespodobne besede." Dobila bi lahko rudarja, zavednega delav-ca, lahko tudi domačina. Takle pomočnik pa misli samo na to, kako bi postal moj-ster, kako bi nakradel blaga, odrli stranke, rudarje, in prišel do hišice z delavnico in tremi, štirimi pomočniki, da mu ne bi bilo treba delati... Henrietta je že ujela mo-ža, ni ga pa Brigitta kljub svojim prsim, ne

Prehrana predšolskega otroka

Slovenski pregovor pravi: „Jabolka, hruške in druge cepe cepi v mladosti za stare zobe.“ Ta rek velja v prenesenem pomenu tudi za prehrano otroka sploh, zlasti za prehrano predšolskega otroka.

Dognanja vede o prehrani so zlasti v zadnjih letih pokazala, kako važna je pravilna in uravnotežena prehrana človeka v letih razvoja in doraščanja, tako v telesnem kot v duševnem pogledu.

Ugotovljeno je namreč, da s pravilno prehrano, ki je glede sestave uravnotežena, že v mladosti lahko delno vplivamo na biološko kakovost organizma in lahko vzgojimo bolj zdravega bolj odpornega, živahnega, za delo zmogljivejšega in v zvezi s tem celo bolj inteligentnega človeka. V mladih letih pravilno hranjen človek je tudi po postavi močnejši, bolj odporen proti boleznem, zato je tudi njegova življenjska doba daljša in jesen življenja vedrejša.

Veda o prehrani pa je tudi ugotovila posledice, ki jih povzroča pomanjkljiva in neuravnotežena prehrana v mladosti. Slab telesni razvoj, neopornost zlasti proti nekaterim nalezljivim boleznem, večja umrljivost, manjša storilnost, ki se že pri šolskih otrocih pogosto kaže v slabih učnih uspehih, in končno krajša življenjska doba, to so pogostne posledice pomanjkljive in neuravnotežene prehrane v mladih letih.

O tem bi morale razmišljati vse matere. Statistični podatki in ankete o naši prehrani namreč dokazujejo, da pri nas največ grešimo ravno v prehrani otrok, začeni s prehrano otrok v zibel, in nadalje s prehrano predšolskih otrok.

Zato ne bo odveč, če v pričujočem stavku spregovorimo nekaj besed o prehrani predšolskega otroka.

PRAKTIČNI NASVETI

Mast — madež zdrgnemo z rezino surovega krompirja. Če očistimo obleko takoj, zadošča vroča voda. Pri svetlem blagu potresemo po madežu zdrobljeno krojaško kredo in zlikamo med dvema pivnikoma.

Trava — madež namažemo s svežim maslom in operemo z milom in prekuhamo vodo.

Borovnice očistimo s stepenim kislim mlekom (madež namažemo z mlekom in čez nekaj časa splahnemo).

Kava — umazano mesto držimo nekaj časa nad paro, potem pa s splahnemo z ne premočno mešanico salmijaka in vode. Volneno blago zahteva drug postopek — madež namočimo z glicerinom, nakar speremo z mlačno vodo.

Češnje — umazano mesto namočimo in napnemo preko posode, v kateri tlijo žvepleni lističi.

Barvastilaki — madež odstranimo z mešanico dveh delov salmijaka in enega dela terpentina, nato pa splahnemo z vročo vodo.

Flora s svojim smehom, črnolasko pa že dolgo nisem videl. Brigitta gotovo gre iz roke v roko. Kakšna noč z njo ne bi bila napačna. Naj viha nos, češ da sem le rudar z Balkana, franke imam, ti so pa prav takšni ko franki domačinov. Z našimi dekleti ni nič, premalo jih je in takoj začno o poroki. O poroki bi govoril samo z Marto. Eh, Marta, že spet Marta!... Tako, zdaj pa pusti vse misli in do konca šihla postavljal, meri, žagaj, zabijaj in pazi na glavo!... Komaj si zavaruješ glavo, že spet sežeš po svedru in krampu. Oddahni si ne utegneš, že se si ugasili ne moreš, ker je tvoja steklenica prazna, prazni pa sta tudi steklenici tvojih dveh tovarišev. Ob ponedeljkih je res hudič. Koplješ, vrtaš in nabijaš, v glavi pa ti je prazno, roke so brez moči, noge otrple. Koliko je še do konca? „Grzela, poglej na uro!“ Še dve uri. Hudič! Črv si, še črv ne, nič drugega nisi kot orodje, ki so ga gospodje kapitalisti vrgli globoko v jamo, da jim koplje premog, ki ga oni spreminjajo v... Niti tega ne veš, ne moreš vedeti, v kaj spreminjajo tele črne grude in tvoj slani znoj... veš samo še to, da je treba riti globlje in globlje pa polniš vagončke... Ko je nazadnje konec, se ne moreš vzravhati, ničesar prav ne vidiš in ne slišiš, v ustih je suša, v glavi praznina, vsega te oblija zoprno pekoč znoj.

Bilo je torej kot vsak dan, kakor vsak ponedeljek. Nič posebnega. Toliko in toliko znoj smo pretočili, toliko prahu vdihali,

Podlaga za zdravo potomstvo so predvsem zdravi starši. Mati pa lahko vpliva na otrokovo zdravje že z uravnoteženo in pravilno prehrano v času nosečnosti; prehrano naj uravnava po fizioloških potrebah, a naj se ravna tudi po drugih načelih higijene. O pravilni negi in prehrani dojenčka so pri nas — predvsem v mestih — matere dovolj poučene, manj pa so jim znana načela pravilne prehrane predšolskega otroka.

Predšolski otrok raste sorazmerno hitro, in sicer v višino in po teži. To pa seveda le v pogojih, kot jih zahteva njegovo telo. Poleg vse druge nege, ki jo potrebuje predšolski otrok, pa je najvažnejša njegova prehrana. S pravilno prehrano bomo otroka usposobili, da bo kljuboval tudi škodljivim vplivom okolja, ki mu ogrožajo zdravje.

S prehrano dovajamo telesu vse sestavine, ki jih potrebuje za rast, energijo, ob-

navljanje celic in pravilen potek vseh življenjskih dogajanj v telesu. Te sestavine namreč omogočajo skladen razvoj telesnih in duševnih sposobnosti. Sestavine, ki jih dobiva otrok z živili, so ogljikovi hidrati (škrob in sladkor), maščobe, beljakovine, rudninske snovi, vitamini in voda. Nekatere teh snovi so potrebne za tvorbo energije, za gibanje in toploto, a druge nas ščitijo pred boleznimi. Največkrat pa je živo mešanica raznih, za življenje potrebnih činiteľjev, ki jih rabi telo v različne namene. Tako n. pr. dajejo snovi, ki so v mleku, energijo, služijo mu za izgradnjo kosti, zobovja in mišic, ter ga ščitijo pred boleznijo. Nasprotno pa daje sladkor telesu samo energijo. Tako najlaže razumemo, zakaj je treba v jedilnikih izbirati živila tako, da so v dnevni prehrani zastopane vse sestavine v pravilnem razmerju.

ZDRAVJE JE ZAKLAD

Skrb za oči

Pesniki vseh časov so opevali oči in jih primerjali z diamanti in briljanti, a zdrave oči so mnogo dragocenejše od vseh draguljev. Ni dovolj, če si sodobna ženska s črnimi ali rjavimi svinčnikom potemni obrvi in obarva trepalnice. Kako žalostno deluje ta „skrb“, če pa so oči utrjene, beločnice rdeče, veke pa zatekle! Najprej je torej potrebno poskrbeti za zdrave oči, nato pa jih šele prilagoditi modnim zahtevam šminkanja.

Če imate tako delo, da morate oči močno napenjati, na primer šivanje, pisanje na stroj, delo pri fini mehaniki in drugih strojih, izrabite vsak odmor, da pogledate skozi okno proti nebu ali proti zelenju. Če med delom občutite utrujenost v očeh, si jih za minuto zakrijte z rokami, tako da so v popolni temi. Pazite, da se pri tem oči ne dotikate in da med prsti ne uhaja svetloba v to „temo“. Če imate oči zatekle in rdeče od dela (ne od prehlada!), tedaj po-

navljajte nekaj dni tole kuro: gotovo imate v sobi cvetlice v vazi. Ko ovenejo, jih ne zavrzite. Odrežite jim stebela takoj pod cvetlom, jih zrežite na koščke in jih za slabo pest zavežite v dva kosa gaze. Pomočite jih v vročo vodo, stisnite iz njih odvisno vodo in si jih položite na zaprte oči. Podobna „operacija“ s kamilicami prav tako blagodejno vpliva na utrjene oči.

Če pa so vzroki za rdeče oči bolezenskega značaja, tedaj se ne lotevajte niti obkladov niti kakega izpiranja s kamilicami, ker lahko bolezen še poslabšate. Pojdite takoj k zdravniku, da vam predpiše ustrezno zdravljenje in se natančno ravnajte po njegovih navodilih. — Pravočasna skrb vas lahko reši dolgotrajnega obolenja in okvare vida. Tudi če imate doma po naključju kakšno penicilinsko mazilo ali kaj podobnega, ga pri vnetih očeh ne uporabljajte brez predhodnega posvetovanja z zdravnikom.

Kako očistimo madeže

Makeži nas vedno spravijo v slabo voljo. Vendar zadeva ni zmeraj tako obupna, kot kaže na prvi pogled. Vsekakor svetujemo vso previdnost; če je blago občutljivo, potem ga nesimo rajši v čistilnico.

V mnogih primerih bo za odpravljanje madežev pomagalo milo, ki je sestavljeno iz vseh mogočih kemikalij in zelišč. In kar je najvažnejše — lotimo se madežev takoj! Madeži od krvi: prežvečimo belo nit in s tem drgnemo po krvavem madežu.

Ožganine belimo z raztopino sode.

Makeže od likalnika čistimo z mrzlo vodo in milom. Belo blago razobesimo na soncu.

Makeže od jagod izdrgnemo z raztopino boraksa, pomešanega z malo salmijaka.

Mastne madeže drgnemo z rezino surovega krompirja. Včasih pomaga že vroča voda, če je madež še svež. Pri svetlem blagu: naribamo krojaško kredo, jo potresemo na madež in med dvema pivnikoma zlikamo.

Makeži od trave: pomažemo s surovim maslom in izpiramo z milom in kropom, ali pa izpiramo s kositrno kislino.

Makeži od borovnic: pokrijemo z žvrkljanim kislim mlekom.

Makeži od kave: madeže držimo nat soparo in jih izpiramo v lahni salmijakovi

Poskusite

Melancane na primorski način

Četrť kg govejega mesa, četrť telečjega mesa, 5 lepih paradižnikov in ista količina melancan, zelen peteršilj, česen, poper, sol, kruhove drobtine, 5 žlic olja.

Meso zmeljemo. Paradižnikom odstranimo semenje, melancane olupimo, očistimo in zrežemo za prst na debelo. Sesekljamo precej zelenega peteršilja, česna, oboje zmešamo z drobtinami, soljo in s poprom. V kozico zložimo najprej plast paradižnikov, nato plast melancan, nato plast mesa. Vsako plast posebej pa potresemo z mešanico peteršilja, česna, drobtin itd. Po vrhu polijemo olje in postavimo kozico v pečico ter pečemo tako dolgo, da povre vse olje in da je vse lepo mehko.

Dušen ohrovt z rižem in paradižniki

1 ohrotova glava, četrť litra riža, žlica masti pol čebule, 3 paradižniki, sol, malo parmezana.

Ohrovt zrežemo na rezance in ga skuhamo v malo vode. V kozici razpustimo mast, zarumenimo v njej sesekljano čebulo, dodamo riž, ga prepražimo, malo zalijemo, primešamo na rezine zrezan paradižnik in dušimo 10 minut, nato dodamo ohrovt z vodo vred, solimo in dušimo riž do mehkega. Preden nesemo jed na mizo, jo potresemo s parmezanom.

Kaša z graham

Pol litra kaše, pol litra graha; 1 in pol litra vroče vode, sol, žlica peteršilja, strok česna, 1 paradižnik, žlica ocvirkov ali masti.

Kašo operemo v več vrelih vodah, jo denemo v lonec in zalijemo s slanim kropom. Dodamo sesekljan zelen peteršilj in strť česen. Posebej kuhamo grah. Ko je mehak, ga dodamo z vodo vred kaši in prevremo. Jed zabelimo z ocvirki ali mastjo. Okus izboljšamo s paradižnikom, ki ga dodamo med kuhanjem.

Trojna jed

Pol kg kuhanega krompirja, 2 paradižnika, 3 rezine slanina ali 10 dkg poljubne salame, ostanek pečenke, sol, muškadni orešček, 2 žlici maščobe.

Cel kuhan krompir olupimo in pretlačimo. Še vročega denemo v pomaščeno kozico in sicer na vsako stran polovico. Vmes ga solimo in začiniimo z naribanim muškattim oreškom. Ob notranji strani krompirja zložimo zrezan paradižnik, ki ga malo posolimo. Prav v sredo pa damo slanino, salamo ali pečenko.

raztopini. Pri svili in volni: pokapamo z glicerinom in izpiramo v mlačni vodi.

Makeži od češenj: umazano mesto dobro namočimo in blago napnemo čez skledo v kateri tli žveplo.

Makeži od kopirnega svinčnika: izmivamo s špiritom.

Dadeži od laka: jih pokapamo z mešanico 2 delov salmijaka in 1 delom terpentina in jih vroče izpiramo.

Življenje? Kako dolgo je sploh življenje? Za tiste, ki ga bodo zgubili pri prihodnji nesreči, bo dolgo le nekaj dni, če bo ta nesreča že čez nekaj dni. In če sem med tistimi tudi jaz? Neumnost!

„Kako je, gospod Lamut? Ca va?“ Iz mračnega rova je stopil Damm, gospod paznik Damm.

„Merci, hvala,“ sem rekel.

Pustil sem ga naprej.

„Prekleto,“ je zagodrnjal. „Tega dela in življenja pod zemljo imam dovolj. To ni človeško.“ Obrnil se je proti meni. „Lamut, to ni človeško.“

Zadnji čas se je zredil. Tudi poročil se je. Ženo ima mlado, lepo, nekje iz Francije, kakor pravijo domačini vsem francoskim krajem izven Lorene in Alzacije. Vozi jo v prikolic. Gotovo bo kmalu zlezel v pisarno. Zdaj, ko je opravil prakso in postal paznik, mu je pot navzgor odprta. Seveda s telino, to se pravi s stričevo pomočjo. Inženirji govorijo z njim kot s sebi enakim, uradniki in uradnice pa ga pozdravljajo kot višjega inženirja.

„Lamut, si še vedno sam?“

Z drugimi rudarji je govoril, kar in kolikor je bilo treba zaradi dela, mene ni pustil mimo brez nagovora ali vprašanja.

„Še vedno, gospod Damm.“

„Oženi se, fant! Ženska je imenitna stvarca. Okoplješ se in prideš domov. Lepo stanovanje, vse na svojem mestu, na mizi se že kadi juha, diši po pečenki, najprej pa

se ti ženka obesi okoli vratu: ‚Salut, Jean! Da si le prišel!‘ ‚Zakaj ne bi prišel?‘ ‚Bojim se, še vedno se bojim. Ne vem, če se bom navadila.‘ ‚Se boš, se boš morala, kot sem se jaz.‘ Pa se ne bo, tudi jaz se še nisem in se ne bom. Seveda ji tega ne priznam. Morda pa je uganila? Zato moram priti ven, v pisarno. In ti, Lamut, si se že navadil jame?“

„Kaj pa hočem?“

„Seveda, z vami, ki bi doma glodali drevesno skorjo, je drugače, jaz pa sem Francoz in Francija je bogata dežela. Moj stric je solastnik tehle rudnikov. Sploh je sramota, da dovoljuje, da jaz, njegov nečak, nisim vsak dan sem dol svojo glavo naprtdaj. Če me z novim letom ne prestavijo v pisarno, pišem teti. Če za koga, zame morajo najti tako mesto, da...“

Prišla sva blizu šahta. Utihnil je sredi stavka in stopil hitreje, kajti dvigalo bo vsak čas polno. Šel sem za njim; ne, ker bi tudi jaz hotel prehiteti rudarje, ki so prihajali z vseh strani, marveč iz vljudnosti, če bi vendarle zaključil stavek.

Prav, ko sva prišla do šahta, je sprevodnik dal znamenje, da je dvigalo polno. Toda ko je zagledal Damma, mu je pomignil, naj vstopi, mene pa zadržal, čeprav bi se bil lahko še jaz zrl vanj.

„Čakaj na prihodnjo partijo!“ je rekel in zaprl vrata.

(Se nadaljuje)

FRITZ DOEGELICH:

Nenadejani sopotnik

Končno se je prisilil k bledemu smehu. „Kako bi bilo s cigareto?“ je hripavo vprašal, „malce dima res ne bi škodilo...“ „Ni slaba misel,“ je pokimal tujec, „skoraj dvanajst ur je preteklo, odkar sem pokadil zadnjo... žal moram stiskati denar...“

„Brez dela?“ „Že tri mesece. Zato se mi tako mudi, da pridem v El Paso. V Chihuahu stanuje neki prijatelj, ki ima delo zame.“ Voznik je stresel dvoje cigaret iz zavojčka in prižgala sta.

„Si že bil kdaj v Las Vegasu? Divje mesto, ti rečem! Vsaka druga hiša je razbojniški brlog, kjer lahko zgubiš vse...“

„Pred kakim tednom sem bil tam,“ mu je prikimal tujec, „pomival sem kroznike v luknji desete katgorije. Toda slekli me kljub temu niso.“

Obrnil je glavo, ko se je kabina v hipu napolnila z bleščečo lučjo. Oči je priprl in gledal le skozi ozke reže. Dva žarometna sta poplesavala na mokrem betonu in se hitro približevala. Voznik je odprl okence in se naslonil ven.

„Policaji,“ je zaničljivo dodal, „otežujejo promet po cestah. Kaj pa hočeta od naju?“ Oči so se mu nezaupljivo svetile, toda mož v dežnem plašču je le brezbrizno zmajal z glavo in rameni ter se naslonil nazaj. Policista sta zmanjšala brzino svojih motornih koles, ko sta dohitela tovornjak. Vzdižgnila sta se v sedežih in pogledala v notranjost kabine.

Voznikova levica je počasi zdrknila v žep jopice in mož v rjavem dežnem plašču je storil enako. Zrak je bil nasičen z napestostjo, ko sta nadaljevala vožnjo.

„Hej, vidva!“ je zaklical eden od policajev z globokim glasom, „kako vama je? Spita? Vse v redu ali...?“

„Neumno vprašanje!“ je zaklical voznik nazaj, ne da bi spustil z oči svojega spremljevalca. „Kaj pa naj bi bilo? Povejta mi raje, kako daleč je še do El Pasa?“

„Še sto osemdeset milj — če bo vse v redu, se je zasmejal policaj, „na primer defekt ali kratek obisk v bolnišnici... Vajina koreta je že precej razmajana.“ Pozdravil je s krefnjo roke in dodal plin. Nekaj sekund kasneje sta že izginila v temi.

Mož v dežnem plašču si je oddahnil. Po-

tegnil je roko iz žepa. „Preketo trdo delo!“ je dejal in v njegovem glasu je bilo čutili olajšanje. „Ob vsakem vremenu na cesti in nekega dne končaš s svincom med rebri...“

„Kakor v Las Vegasu,“ je prikimal voznik, čigar levica je spet prišla za krmilo. „Riziko poklica, vsak si poišče tisto smrt, s katero hoče umreti.“

Bobnanje dežja je pojemale. Počasi je povsem prenehalo. Kazalo ob desni strani je opozarjalo na križišče proti Alburkerku. Ko sta bila mimo križišča, je spoznal mož v rjavem dežnem plašču policijski avto, ki je stal z zasenčenimi lučmi.

„Divji promet, nocoj,“ je zamrmral, „vsi policaji iz New Mexica so na nogah. Zdi se, kakor da...“

Dalje ni prišel, ker je voznik divje pritisknil na zavore. Tik pred njima se je iz teme izluščila senca tovrnega avtomobila, katerega prikolica se je odtrgala in se povprek postavila na cesto. Širokopleči možakar se je mučil z demontiranjem zadnjega kolesa na prikolicu.

Malo pred oviro se je vozniku posrečilo zaustaviti tovornjak. Ponovno je odprl okno. Širokopleči možakar se je z rokami globoko v žepih napolnil proti tovornjaku. Porinil je glavo skozi okno.

„Kako bi bilo z ognjem, kolega?“ je dejal in pokazal na cigareto, ki jo je držal med zobmi. „Moje vžigalice je namočil

dež.“ Voznik je poiskal vžigalice in prižgal. Plamenček je varoval v dlaneh.

Kar se je potem zgodilo, je trajalo samo sekundo ali dve. Širokopleči možakar je zgrabil z železnim prijemom voznikovo roko, kovina je zažvenketala; lisice so se oklenile zapeslja.

„Tako,“ je dejal možakar, „izstopi, dečko, za nadaljevanje vožnje bo poskrbela država.“ Izvlekel je moža iz kabine in spretno olpal njegovo obleko. Našel je veliko-kalibrsko pištolo. Z igrivo kretnjo je izpraznil magacin in preštel patrone.

„Mislim, da je prava, inšpektor,“ je dejal proti možu v dežnem plašču, ko je z elegantnim skokom pristal na betonu.

„Točno trije naboji manjkajo. Taka svinja! Če si predstavljam, da je s tem...“

„Inšpektor...?“ je presenečeno zajecjal ujetnik in poskušal skočiti na moža v dežnem plašču.

„Ste me torej le ujeli? Tako... policaj, ki se preobleče v potepuha, da bi učinkoval čimbolj pristno.“ Njegove oči so se zablistale polne sovraštva in nemočen bes mu je spačil glas.

„Vsak človek potrebuje življenjsko zavarovanje,“ se je zarežal mož v dežnem plašču. „Bil si prehitro z roko v žepu, veš, zdelo se mi je, da te bom v taki preobleki hitreje našel.“ Njegov glas je postal trd in jeklen. „Si imel pač smolo, dečko. Voznik tovornjaka še ni bil mrtev, ko si ga vrغل iz kabine. Povedal nam je tvoj opis, ki nas je, kakor vidiš, pripeljal na pravo sled. Tista ukana z radiom naj bi te uspavala in te prepričala, da lovimo v drugi smeri. No, vidiš, kako lepo se je vse izteklo. Sicer pa nimaš daleč do jetišnice.“

PETER STORM: Spoznanje

„Naslednji, prosim!“ je vzkliknil doktor in pokazal svoj snežnobeli zdravniški plašč skozi vrata čakalnice.

Trenutek kasneje ta plašč že ni bil več tako snežnobel, kajti pacient, ki je v hipu pritekel skozi čakalnico, je iz precej velike rane na čelu močno krvavel.

„Hm, hm,“ je mrmral doktor in strokovnjaško obdeloval rano na stokajočem pacientu. „Kaj se je pravzaprav zgodilo z vami?“

„Kaj se je zgodilo, gospod doktor?“

„Da, kaj se je zgodilo? Ali ste padli z

lestve, ali ste se pretepali? Ali pa vas je morda kdo nehoče nesrečno udaril, ali...?“

„Ah,“ je vzdihnil ubogi pacient. „Vedeti morate namreč, gospod doktor, da sem bil pred kakšnimi desetimi leti, ko sem bil še mlajši, zastopnik neke večje tvrdke...“

„Že, že, toda v kakšni zvezi je vaša zaposlitev pred desetimi leti z današnjo poškodbo?“

„Saj vam pravim, gospod doktor,“ ga je prekinil pacient, „da je to dolga zgodba. Takrat sem namreč kot zastopnik moral pogosto potovati. In tako se mi je tudi zgodilo, da sem nekoč v nekem manjšem kraju naletel v hotelu na čedno mlado damo, ki je prav tako tam stanovala. Prav zanimivo sva se pogovarjala pri kosilu in pri večerji — bila sva edina gosta v hotelu — no in potem sem se poslovil in odšel spat...“

„Čujte, vse to se je zgodilo pred desetimi leti. V kakšni zvezi je to zdaj z vašo poškodbo?“ je nestržno vprašal zdravnik.

„Vidite, stvar je bila taka. Ko sem namreč takrat že ležal v postelji, so se nenadoma odprla vrata moje hotelske sobe in vstopila je moja dražestna sestanovalka. Revica je imela na sebi samo zelo tanko nočno srajco in tako sem ji kaj lahko verjel, ko me je prosila, naj ji za božjo voljo posodim eno od mojih posteljnih odej, ker jo strašansko zebe. Seveda sem ji dal eno od svojih odej — toda čez pet minut so se vrata zopet odprla in moja sosedka se je znova prikazala v svoji tanki srajci in mi zatrjevala, da je v njeni sobi strašansko hladno in da od mraza ne more več vzdržati. Kaj sem hotel drugega, dal sem ji še svojo drugo odejo in sam oblekel plašč. Kdo naj potem opiše moje presenečenje, ko so se čez pet minut vrata tretjič odprla in se je prikazala zopet moja sosedka ter s svojimi lepimi belimi zobmi naravnost obupno šklepetala od mraza. Nsem mogel drugače, kot da sem ji dal svojo rezervno pižamo in dekle je zopet zaprlo vrata za seboj...“

„Že prav, toda v kakšni zvezi...?“ je vprašal zopet doktor.

„Saj, s tem bi zgodba pravzaprav morala biti končana. Toda slučajno sem pred pol ure popravljal doma polomljen stol in držal v rokah kladivo. In prav v tistem trenutku me je obšlo spoznanje, kaj je moja dražestna sosedka od takrat od mene hotel in v tem spoznanju sem se udaril po čelu, žal, s kladivom, ki sem ga slučajno imel v roki!“

Življenje pevca

*Kot fantič mlad
sem pel že rad,
pel sem vedno
iz srca si tako:
Jaz bom vesel,
dokler na svetu bom živel!*

*Zdaj mož sem že,
pa pojem še!
Naj pojem rad,
kot bil bi čisto mlad!
Saj nisem sam,
ko vselej kaj zapeti znam!*

*Bom starček kdaj;
ne vem, zakaj,
samo doma
bom pel še iz srca:
Prešlo je vse,
le petje mi ostalo je! —*

Valentin Polanšek

Voznik je stisnil oči in si pozorno ogledoval tujca. Njegovi pogledi so drseli preko ponošenega plašča in se ustavili na blatnih čevljih. Že se je zdelo, da bo odklonil, pa se je spomnil na dež, ki je udarjal po strehi kabine, in prikimal.

„Hitro, vstopitel!“ je končno dejal in odprl vrata. „Sicer nisem prijatelj potepuhov, toda v takile noči...“ ostanek se je zadušil v mrmranju.

Tujec je splezal na sedež. „Hvala!“ je dejal. „Razumem, da ste premišljali o meni, ves moker in blaten sem.“

„Neumnost,“ ga je prekinil voznik, „vse, malo vode tudi tej stari škattli ne bo škodilo...“

„Že razumem,“ je pokimal tujec, „veliko zločinov se danes dogaja na cestah in treba je biti previden. Sicer pa mi je ime Mitchell, Stacy Mitchell.“

„Snyder,“ je zamrmral voznik in pritisknil na plin. „Sicer pa imate srečo, tudi sam sem namenjen v El Paso.“

Tiho sta se vozila kak ducat milj, potem je voznik vključil radio. Prijetni zvoki plesne glasbe so jima krajšali čas... Mož v dežnem plašču je tiho pel melodijo, dokler se melodija nenadoma ni prekinila.

„Spoštovani poslušalci, prekinjamo našo oddajo in posredujemo obvestilo policije,“ se je zaslišal prijeten glas napovedovalca.

„Danes, v zgodnjih popoldanskih urah se je v Las Vegasu zgodil gnusen zločin. Neznani zločinec je ustrelil v manj obljudenem kraju mestu uslužbenca neke banke in na begu ubil dva policista, ki sta ga zasledovala. Policija nujno išče priče tega dogodka, ki bi lahko opisale zunanost zločinca. Doslej je znano samo to, da je bil brez pokrivala in oblečen v dežni plašč. Policija svari vse voznike na cestah, ki vodijo proti Mehiki, naj ne jemljejo v vozilo neznanih ljudi. Ponavljam sporočilo policije...“

„Izključite vendar,“ je zamrmral voznik slabe volje. „Tako smo spet ugotovili, da naša policija ne velja počenega groša. Kadar zaidejo v slepo ulico, se obrnejo na javnost in zahtevajo pomoči... Zakaj ne ki požirajo tako velike vsote denarja?“ Obrnil se je z glavo proti sosedu in pričakoval soglasja, njegov pogled pa je obvisel na rjavkastem plašču ter mokrih lasih. Oči so se mu zožile, kar videti je bilo, s kakšno mrzlično naglico se mu podijo misli za čelom.

HENRY KAISER: PRIMER

Bil je lep, miren večer. Gospod Boller je udobno zleknen v naslonjaču vlekel svojo cigareto in listal po športni prilogi svojega časopisa. Njegova boljša polovica se je ukvarjala z ilustrirano revijo in prisluškovala zvokom popevke, ki so polnili iz radijskega sprejemnika prijetno ozračje Bollerjevega doma. Pri mizi pa je grizljal konec svinčnika Boller mlajši, dvanajstletni potomec družine Boller, in se trudil na moč z domačo nalogo.

„Povej mi, očka,“ je nenadoma prekinil Boller ml. blagodejno tišino, „kako pravzaprav nastajajo vojne? Veš, napisati moram domačo nalogo s tem naslovom.“

Boller st. se je vzravnal v svojem naslonjaču. „Hja, sinko moj,“ je poučno začel, „tukaj imamo lahko najrazličnejše vzroke. Začnimo na primer kar v starem veku. Trojanska vojna je na primer nastala zaradi neke ženske...“

„Nesmisel,“ ga je prekinila njegova so-pruga odločno in odložila ilustrirano revijo. „Trojanska vojna se je začela zaradi nekega konja.“

„Ah ne, vendar!“ je vztrajal v svojem poučnem tonu Boller st. „Kriva je bila neka ženska, Helena po imenu.“

„Ni točno! Kriv je bil trojanski konj. Zato se tudi ta vojna tako imenuje!“

„Močno se motiš,“ je dejal Boller st. nežno, kolikor je le mogel. „Daj, da ti vendar obrazložim...“

„Ničesar mi ni treba razlagati. Jaz že to prav dobro vem.“

„Ničesar ne veš,“ je odgovoril gospod Boller že nekoliko bolj razdraženo.

„Morda več kot ti!“ Glas njegove žene je imel ostrino kot dobra brifve!

„Ali sem jaz položil maturo ali ti?“

„Seveda ti — toda tudi jaz sem hodila v šolo!“

„Potem pa si gotovo prav takrat manjkala, ko ste jemali trojansko vojno...“

„Jaz — pa manjkala! Bila sem vedno najboljša v razredu! Pač pa si ti pogosto manjkala od pouka — spomni se, kako si se hvalil nedavno pri Petersenovih!“

„Ti pa najboljša v razredu! Saj se moram smejati! Zato mi nisi nikoli hotela pokazati svojih spričeval iz šole!“

„Zato pa jaz toliko bolj poznam tvoja spričevala. V četrtem razredu si celo zaostala!“

„K hudiču vendar — to pa res ne sodi sem!“

„Pač, sodi! Zato ker si tak, da moraš vedno imeti samo ti prav!“ — Gospa Boller je bila že zelo blizu solz.

„Ker pač imam vedno prav. Saj vendar ne smem dovoliti, da bi bil naš sin napačno informiran!“

„In jaz vendarle prav zagotovo vem, da je nastala trojanska vojna zaradi trojanskega konja.“

„Zaradi Helene!“

„Zaradi konja!“

„Zaradi Helene, pravim in s tem je konec te idiotske debate!“

„Zaradi...“

„Hvala,“ je tedaj nenadoma dejal Boller ml.

„Zakaj — hvala?“ se je obrnil njegov oče k njemu.

„Zato, ker zdaj natanko vem, kako nastajajo vojne!“

Zveza slovenskih zadrug v Celovcu, registrirana zadruga z omejenim jamstvom

Ob priliki letošnjega Koroškega sejma v dneh od 6. do 16. avgusta 1959 razpisujemo

Nagradno žrebanje

za zadržnike včlanjenih zadrug. Izžrebane bodo kot

1. nagrada: Molzna naprava Alfa Perfekt 5 S za molžo do 6 krav
2. nagrada: Parilnik za 100 litrov
3. nagrada: 50 m plastičnih cevi AKG, 8 atü, 1/2 ali 3/4 cola

Pravico udeležbe imajo vsi člani v Zvezo slovenskih zadrug v Celovcu včlanjenih Hranilnic, Kmečkih gospodarskih zadrug in Južnokoroške gospodarske zadruge, ki v dobi Koroškega sejma kupijo v našem sejmskem šotoru ali v pisarni v Pavličevi ulici 7 kmetijske stroje in naprave najmanj v vrednosti šil. 1.000.— (tisoč šilingov).

Včlanjene zadruge so iz udeležbe izključene. Izključena je tudi pravica do pravnega postopka.

Izžrebale se bodo z našo tekočo številko in žigom označene, od naročnika pravomočno podpisane naročilnice. Žrebanje bo v petek, dne 21. avgusta 1959 v prisotnosti javnega notarja, vendar z izključitvijo pravnega postopka.

Dobitniki bodo objavljeni v časopisih „Slovenski vestnik“ in „Naš tednik-kronika“ ter dodatno pisмено obveščeni zaradi prevzema nagrade.

Zveza slovenskih zadrug v Celovcu r. z. z o. j.
Celovec, Pavličeva ulica 7

RESTAVRACIJA

Volkskeller

CELOVEC — KLAGENFURT
Bahnhofstraße

Obiščite med velesejmom

bife Spitra

v Celovcu, 8.-Mai-Straße 11

Oraš ERBEN

CELOVEC — KLAGENFURT

8. Mai-Str. in Prosenhof

Talne obloge vseh vrst

Stadtgarage **Franz LIEGL**

Großtankstelle Auto-Wasch-Schmierstation

Klagenfurt, Völkermarkter Ring 14

Telefon 51-08

RADIO CELOVEC

Poročila dnevno: I. program: — 5.45, 6.45, 7.45, 12.30, 17.00, 20.00, 22.00. II. program: — 6.00, 7.00, 8.00, 13.00 17.00, 19.00, 22.00, 23.00.

Vsakodnevne oddaje: I. program: — 5.55 Oddaja za kmete — 6.00 Vedri zvoki — 7.00 Pisan spored za jutranjo uro — 7.55 Gospodarska poročila in delovni trg — 9.00 Pozdrav nate — 10.10 Gospodinjinski magazin — 11.00 Dobro razpoloženi ob enajstih — 12.03 Pestro mešano — 13.00 Opoldanski koncert.

Sobota, 8. avgust:

I. program: 8.00 Popevke — 8.45 Širni pisani svet — 9.00 Od pesmi do pesmi — od srca do srca (solv.) — 14.00 Pozdrav nate — 15.00 „Sedem dni Koroška“ — 15.15 Majhen koncert — 15.30 Iz vseh dolin zveni — 16.00 Posnelo za Vas — 16.20 Mladinska oddaja — 17.10 Glasba Eugena Bodarta — 18.15 Popevke — 18.55 Športna poročila — 19.00 Dober večer, dragi poslušalci — 20.15 Dunajske viže — 21.30 Dovolite, moje ime je Cor.

II. program: 8.20 Glasba na tekočem traku — 10.00 Operni koncert — 11.00 Ljudske viže — 13.10 Pestro mešano — 13.30 Solnograški slavnostni tedni 1959: 1. solistični koncert — 14.25 Rendezvous pri televiziji — 15.00 Palejše, sonce in glasba — 18.10 Veseli delopust — 19.20 Pariz je samo eden — 19.35 Hamburški pristaniški koncert — 20.15 Dragi gostje iz Nemčije — 21.15 Iz operel Oscarja Straussa.

Nedelja, 9. avgust:

I. program: 6.10 Vesele melodije — 6.50 Naš domači vrt — 7.00 Majhen jutranji koncert — 7.30 5 pesmijo in glasbo pozdravljamo in voščimo (slov.) — 8.05 Kmečka oddaja — 9.00 Veseli zvoki — 11.00 Nedeljska glasbena promenada — 11.30 Veselo palejše, veselo igranje — 13.00 Operni koncert — 13.45 Iz domovine — 14.30 Pozdrav nate — 16.00 Otroški oder — 17.05 Plesna glasba — 18.30 Koncertna ura — 19.00 Šport v nedeljo — 19.45 Nekaj za dobro voljo — 20.00 Solnograški slavnostni tedni 1959: 5. Orkestralni koncert.

II. program: 7.05 Godba na pihala — 8.00 Leto v pesmi: avgust — 8.15 Popevke — lepo obnašanje — 10.05 Za letoviščarje — 10.20 Dunajski zajtrk z glasbo — 11.00 Solnograški slavnostni tedni 1959: 2. matineja — 13.15 Muzikalični dezer — 14.45 Palejše, sonce in glasba — 18.00 Melodije iz operel in filmov — popevke — 20.00 „Kritika“, slušna igra — 20.35 „Skrivnosti“.

RADIO PROGRAM**Ponedeljek, 10. avgust:**

I. program: 8.00 Operni koncert — 8.45 Zapiski iz domovine — 14.00 Poročila, objave. Glasba in zanimivosti od tu in tam (slov.) — 14.45 Prav za Vas — 16.30 Koncertna ura — 17.10 Popoldanski koncert — 17.55 Za našo vas (slov.) — 18.20 Za Vas! — za vse — 18.30 Mladinska oddaja — 18.55 Športna poročila — 19.00 Deset minut za Vas — 19.20 Pestro mešano — 20.15 Poletni večerni koncert — 21.15 Koncert po željah — pri nas in drugod.

II. program: 8.20 Glasba na tekočem traku — 8.30 Za letoviščarje — 9.00 Mladinska oddaja — 10.00 Koncertna ura — 13.10 Pestro mešano — 13.30 Za ljubitelje opernih melodij — 14.25 Sodobni avstrijski komponisti — 15.00 Palejše, sonce in glasba — 16.00 Otroška ura — 16.30 Muzikalični cocktail — 17.10 Kulturne vesti — 17.15 Znanje za vse — 18.00 Pester spored — 19.30 Solnograški slavnostni tedni 1959: 3. serenada.

Torek, 11. avgust:

I. program: 8.00 Koroški koledar — 14.00 Poročila, objave. Krožna vožnja po Avstriji... — glasbena oddaja (slov.) — 14.45 Prav za Vas — 15.15 Muzikalično kramljanje — 16.00 Godba na pihala — 16.30 Otroška oddaja — 17.10 Fifty — fifty — 18.30 Deset minut za Vas — 18.55 Športna poročila — 19.00 Dober večer, dragi poslušalci — 20.10 Solnograški slavnostni tedni 1959: „Čosi fan tutte“, opera.

II. program: 8.20 Pester glasbeni spored — 13.10 Pestro mešano — 15.00 Palejše, sonce in glasba — 16.00 Oddaja za žene — 16.30 Melodije za srce — 17.10 Kulturne vesti — 18.00 Glasba za zabavo — 19.15 Pestro mešano — 19.30 Za tiste, ki so ostali doma — 20.00 Dunajske melodije in pesmi — 21.00 Večerni rendezvous.

Sreda, 12. avgust:

I. program: 8.00 Spored zabavnih melodij — 14.00 Poročila, objave. Domači vrt. Kar želite, zaigramo (slov.) — 14.45 Za ljubitelje popevk — 16.00 Iz zelene Štajerske — 1.30 Koncertna ura — 17.10 Popoldanski koncert — 17.55 Urno zaigrano — 18.40 Pestro mešano — 18.55 Športna poročila — 19.00 Dober večer, dragi poslušalci — 20.15 Zivljenje polno glasbe: Paul Durand — 21.00 Za dobro voljo.

II. program: 8.20 Pester spored — 9.00 Mladinska oddaja — 10.05 „Sanjam o pisanih rožah“ — 13.30 Za ljubitelje opernih melodij — 14.15 Sodobni avstrijski komponisti — 15.00 Palejše, sonce in glasba — 16.00 Otroška ura — 16.30 Dunajske viže — 17.10 Kulturne vesti — 17.40 Štiri pesmi — 18.00 Zabavna glasba — 19.30 „Junaški gospod S.“, komedija — 21.00 Zdi se mi špansko.

Četrtek, 13. avgust:

I. program: 8.00 Operni koncert — 8.45 Avstrijski v inozemstvu — 14.00 Poročila, objave. Kulturni koledar. V avgustu leta... (slov.) — 14.30 Prav za Vas — 16.00 Igra Radio Dunaj — 17.10 Pisan topek melodij — 17.55 Kulturne vesti — 18.00 Kmečka oddaja — 18.30 Mladinska oddaja — 18.55 Športna poročila — 19.00 Dober večer, dragi poslušalci — 20.15 Pester večerni spored — 21.00 Zvenčja alpska dežela.

II. program: 8.10 Glasba na tekočem traku — 13.30 Pester glasbeni spored — 15.00 Palejše, sonce in glasba — 16.00 Oddaja za žene — 16.35 Polke in valčki — 17.10 Kulturne vesti — 18.00 Dobra zabava — 20.00 Vedno za ljubljani — 21.00 Večerni koncert — 22.20 Koncertna ura.

Petek, 14. avgust:

I. program: 8.00 Orkestralni koncert — 8.45 Popevke — 14.00 Poročila, objave. Domače pesmi in alpski ritmi (slov.) — 14.45 Komorna glasba — 16.00 Otroška ura — 16.30 Koncertna ura — 17.10 Popoldanski koncert — 18.10 Prosti čas je dragocen — 18.55 Športna poročila — 19.00 Dober večer, dragi poslušalci — 20.15 Kriminalna slušna igra.

II. program: 8.20 Zabaven glasbeni spored — 9.00 Mladinska oddaja — 10.05 Orkestralni koncert — 13.30 Za ljubitelje opernih melodij — 14.15 Sodobni avstrijski komponisti — 15.00 Palejše, sonce in glasba — 16.00 Otroška ura — 17.10 Kulturne vesti — 17.15 Znanje za vse — 18.00 Glasba razveseljuje — 20.00 Operetni koncert — 20.30 Halo! Teenagerji! — 21.00 Solnograški slavnostni tedni 1959: 1. večer pesmi.

Televizijski program

Vsakodnevna oddaja: 20.00 Čas v sliki. Oddaja čas v sliki tudi vedno pred zaključkom televizijskega programa.

Nedelja, 9. 8.: 17.00 Oddaja za otroke — 17.30 Oddaja za mladino — 18.00 Za družino — 19.30 „Svet na Luni“.

Ponedeljek, 10. 8.: 19.30 Film — 20.15 Aktualni šport — 20.35 Spominčki iz Avstrije — 21.05 „Jubilej“, veselo-igra.

Sreda, 12. 8.: 17.00 Oddaja za otroke — 17.30 Za družino — 19.30 Čuvarki zdravja — 20.15 V tričetrtinskem taktu.

Četrtek, 13. 8.: 20.15 Srečanje na reki (film) — 20.30 Prenos iz nemške televizije.

Petek, 14. 8.: 19.30 Pestro pomešano — 20.15 „Ognje-met“, igra.

RADIO LJUBLJANA

Poročila dnevno: 5.05, 6.00, 7.00, 13.00, 15.00, 17.00, 22.00.

Sobota, 8. avgust:

5.00 Pisan glasbeni spored — 8.05 Sovjetska zabavna glasba — 8.40 Mladina poje — 10.10 Pojeta Ines Taddio in Marcel Fabris — 10.30 Orkestralni operni odlomki — 11.00 Na vrtiljaku zabavnih zvokov — 12.00 Alpski zvoki — 12.15 Kmetijski nasveti — 12.25 Pesmi iz Medimurja in Posavine — 12.45 Valčki Johanna Straussa — 13.50 Zabavne melodije — 14.10 Pisani zvoki z Dravskega polja — 14.35 Voščila — 16.20 Uganite kaj igramo — 17.10 Zvoki za vedro sobotno popoldne — 18.30 Poje Planinski orkester — 20.00 Zabaven sobotni večer — 21.00 Melodije za prijeten konec tedna.

Nedelja, 9. avgust:

6.00 Nedeljski jutranji pozdrav — 6.45 Vedri zvoki — 7.15 Polke in valčki — 8.40 Igra Lovski kvintet Ljudske milice — 8.50 Zabavna matineja — 9.40 Partizanske pesmi

Sadna drevesca, veliko cenejša in močnejša kot drugod, Vam nudi drevesnica Polzer, p. Št. Vid v Podjuni.

smi — 10.30 Iz narodne skrinje — 12.00 Voščila — 13.30 Za našo vas — 14.15 Voščila — 15.30 Operetna in lahka glasba — 16.20 Za letoviščarje — 17.00 60 minut športa in glasbe — 20.00 Nedeljski intervju.

Ponedeljek, 10. avgust:

5.00 Jutranji glasbeni spored — 8.05 Domači napevi izpod zelenega Pohorja — 10.40 Igra pihalni orkester Ljudske milice — 11.00 Tri arije iz Mozartove „Figarove svatbe“ — 11.35 Za ljubitelje popevk — 12.15 Kmetijski nasveti — 12.25 Venček slavenskih narodnih — 12.45 Klavir v ritmu — 13.30 Bosanske narodne pesmi — 14.10 Sedem pevcev — sedem popevk — 15.30 Zabavni potpourri — 16.00 Listi iz domače književnosti — 16.20 Operne melodije — 17.10 Srečno vožnjo — 18.00 Družinski pogovori — 20.00 Novosti iz arhiva zabavne glasbe.

Torek, 11. avgust:

5.00 Pisan spored zabavne glasbe — 8.05 Oddaja za otroke — 8.45 Pet pevcev — pet popevk — 10.10 Iz filma in glasbenih revij — 11.00 Za dom in ženo — 12.00 Češke narodne pesmi — 12.15 Kmetijski nasveti — 12.30 Operne arije — 14.15 Poje bratje Pirnat z Jarš — 14.35 Voščila — 15.30 Pesmi o morju — 16.00 Novosti na knjižni polici — 16.20 Od popevke do popevke — 18.20 Od tu in tam — 20.00 Poje komorni zbor akademikov iz Valpurga v Čilu.

CARIMPEX

CELOVEC — KLAGENFURT, Gabelsbergerstraße 24 · Telefon 24-98

Izjava: uvozne, izvozne, tranzitne in reeksportne posle
uvažajo: sadje, zelenjavo in druge prehrabne artikle, krmila
izvažajo: poljedelske in druge stroje, orodje, tehnični material ter artikle široke potrošnje